

**«ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ-ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ-
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ
ΤΡΑΠΕΖΩΝ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΤΡΙΕΤΙΑ»**

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΖΕΡΒΟΣ ΑΜ 507

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ	5
<u>ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Η ΤΡΑΠΕΖΑ</u>	7
1.1 Κεντρική τράπεζα	7
1.2 Εμπορικές τράπεζες	9
1.3 Τράπεζες κοινοτικής ανάπτυξης	11
1.4 Επενδυτικές τράπεζες	12
1.5 Ταχυδρομικά ταμειυτήρια	12
1.6 Συνεταιριστικές τράπεζες	13
1.7 Ο Ρόλος του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος	14
1.8 Το Τραπεζικό Σύστημα στην Ελλάδα	17
1.9 Η Ιστορική Εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος	19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	25
2.1 ATM (Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές)	25
2.2 Μηχανήματα Κέντρου Αυτόματων Συναλλαγών (ΚΑΣ)	27
2.3 E-banking	28
2.3.1 Internet (web) banking	29
2.3.2 Mobile banking	31
2.3.3 Phone banking	32
2.4 Πιστωτικές κάρτες	33
2.5 Factoring και leasing	36
2.5.1 Factoring	36
2.5.2 Leasing	38
2.6 Private Banking	41
2.7 Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα (bancassurance)	43
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ Εθνικής, Πειραιώς, Alpha Bank και Eurobank ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011, 2012 και 2013	47
3.1 Ανάλυση αριθμοδεικτών των συστημικών τραπεζών την τελευταία τριετία	50

ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ- ΟΙ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ-
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ

3.2 Κύριοι Λόγοι Τραπεζικών Συγχωνεύσεων και Εξαγορών των Συστημικών Τραπεζών στην Ελλάδα	63
3.3 Συγχωνεύσεις Τραπεζών στην Ελλάδα- Οφέλη	66
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ	75

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλω να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου κ. Βούλγαρη Φωτεινή, για την άριστη συνεργασία μας καθόλη την διάρκεια των σπουδών μου και κατά την εκπόνηση της παρούσας πτυχιακής. Αισθάνομαι την ανάγκη να ευχαριστήσω τους καθηγητές του πρώην Τμήματος Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής για το υψηλό επίπεδο σπουδών που μου προσέφεραν και να τους ευχηθώ καλή συνέχεια στο δύσκολο έργο τους.

Καθοριστικό ρόλο στην επιλογή του θέματος έπαιξε η εμπειρία μου στον Τραπεζικό κλάδο αφού εργάζομαι στην Εμπορική Τράπεζα και μετέπειτα στην Alpha Bank από το 2006 μέχρι και σήμερα .

Τέλος, θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στην οικογένειά μου για την συμπαράσταση όλα αυτά τα χρόνια καθώς επίσης και στην συνάδελφο μου κ. Σακκά Θεοδώρα στέλεχος της Alpha Bank για την βοήθειά της κατά την εκπόνηση της πτυχιακής.

Με εκτίμηση

Ζερβός Ελεύθεριος

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι η παρουσίαση και η ανάλυση του τραπεζικού συστήματος κάνοντας εκτενή αναφορά στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα , η παρουσίαση των σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών που αποτελούν πλέον καθημερινότητα για τους πελάτες των τραπεζών καθώς επίσης και η χρηματοοικονομική ανάλυση των τεσσάρων συστημικών τραπεζών την τελευταία τριετία. Γίνεται αναφορά στην τράπεζα ως πιστωτικό ίδρυμα και παρατίθενται τα διάφορα είδη τραπεζών και ανάλυση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος διαχρονικά. Στο δεύτερο κεφάλαιο παρατίθενται ορισμένες από τις σύγχρονες τραπεζικές υπηρεσίες και τα καινοτόμα εργαλεία τραπεζικών συναλλαγών, τα οποία είναι αποτέλεσμα της εξέλιξης της τεχνολογίας. Τραπεζικές συναλλαγές όπως το e-banking, οι αυτόματες ταμειολογιστικές μηχανές (ΑΤΜ)-(ΚΑΣ), οι πιστωτικές κάρτες με τεχνολογία chip(smart card). Παρουσιάζονται επίσης δύο από τα σημαντικότερα χρηματοοικονομικά εργαλεία που προσφέρουν οι τράπεζες, το Factoring και το Leasing ,γίνεται αναφορά στο private banking που αποτελεί την πιο προσωπική μορφή παροχής σύγχρονων τραπεζικών υπηρεσιών και τέλος στην προώθηση ασφαλιστικών προϊόντων μέσω των καταστημάτων των τραπεζών. Στο τρίτο κεφάλαιο γίνεται ανάλυση βασικών αριθμοδεικτών των 4 συστημικών τραπεζών, ποιοι είναι οι λόγοι των τραπεζικών συγχωνεύσεων και εξαγορών και ποια τα πιθανά οφέλη. Τέλος στα συμπεράσματα γίνεται μια αποτίμηση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος . Πώς η εξέλιξη της τεχνολογίας έχει επηρεάσει την δομή και λειτουργία των τραπεζών , ενισχύοντας την προώθηση των εναλλακτικών δικτύων και των εξειδικευμένων υπηρεσιών. Επίσης γίνεται αναφορά για τους 4 τραπεζικούς πυλώνες τις λεγόμενες συστημικές (Alpha Bank, Εθνική ,Πειραιώς , Eurobank) πως θα μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις όποιες εξελίξεις και τον επικείμενο ανταγωνισμό κάνοντας ιδιαίτερη ανάλυση των νέων αγορών εφαρμόζοντας σύγχρονες μεθόδους μάρκετινγκ και μάνατζμεντ.

ABSTRACT

The purpose of this dissertation is the presentation and analysis of the banking system with extensive report on the Greek Banking System, also the presentation of current bank services that are a daily routine for banks' customers and finally the financial analysis of the four fundamental banks during the last three years. The bank as a financial institution is analysed and the various types of banks are presented. Finally the analysis of the Greek Banking System in time is presented.

In the second chapter some of the contemporary bank services are presented together with the innovative bank transactional tools which are the result of the technological progress. Bank transactions like e-banking, ATM and KAS machines, credit cards with chip technology (smart card).

Also, two of the most important financial tools that the banks offer are presented (meaning Leasing and Factoring); in addition to that private banking which is the most personalized form of modern bank services is mentioned. Finally, the promotion of insurance products via the banks' networks is presented.

In the third chapter the analysis of the four basic indices of the four fundamental banks is presented together with the reasons for takeovers, merges and the potential benefits for the involved parties.

Finally, in the conclusions, an assessment of the Greek Banking System is provided. About how the evolution of technology has influenced the structure and the operation of banks, reinforcing the promotion of alternative networks and specialized services.

Furthermore, there is a reference about the 4 banking pillars, the so-called systemic banks (Alpha Bank, National Bank of Greece, Piraeus Bank and Eurobank) regarding the way they could front any developments and the imminent competition, by making a

specific analysis of the new markets through the application of up to date processes of management and marketing.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Οι τράπεζες είναι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί . Με τον όρο «χρηματοπιστωτικό οργανισμό» ορίζουμε ένα ιδιωτικό ή δημόσιο ίδρυμα το οποίο αναλαμβάνει την μεταφορά κεφαλαίων μεταξύ καταθετών και δανειζόμενων. Η τράπεζα αποτελεί εκείνο το πιστωτικό ίδρυμα στο οποίο οι επενδυτές συγκεντρώνονται και πραγματοποιούν καταθέσεις ή δέχονται χρηματοδοτήσεις.

Το ευρύτερο χρηματοπιστωτικό σύστημα, του οποίου το τραπεζικό σύστημα αποτελεί μέρος, περιλαμβάνει όλους εκείνους τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς που βασικός τους στόχος είναι η διοχέτευση των αποταμιευτικών κεφαλαίων στο οικονομικό κύκλωμα μέσω της χρηματοδότησης των επενδυτικών δαπανών που αναλαμβάνουν διάφορες οικονομικές μονάδες.

Η κλασσική λειτουργία των συμμετεχόντων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα μιας χώρας είναι η άσκηση πίστης και ως πίστη χαρακτηρίζεται η μεταβίβαση δύναμης εξουσίας οικονομικών πόρων, με τον όρο επιστροφής τους μετά την παρέλευση ορισμένου χρονικού διαστήματος καθώς επίσης μεταβιβάζονται έναντι ανταλλάγματος, περιουσιακά στοιχεία που τα αποταμιεύουν, σε οικονομικές μονάδες που τα εκμεταλλεύονται για την άσκηση οικονομικών δραστηριοτήτων.

1.1 Κεντρική Τράπεζα

Η Κεντρική Τράπεζα οριοθετεί τα επιτόκια των τραπεζών καθορίζοντας το επιτόκιο δανεισμού της, θέτοντας έτσι τις γενικές γραμμές πλεύσης για τις υπόλοιπες τράπεζες (οι οποίες είναι αναγκασμένες έπειτα να δράσουν μέσα σε καθορισμένα πλαίσια). Επίσης είναι η μόνη τράπεζα που δικαιούται να κατασκευάσει και να διαθέσει τα

τραπεζογραμμάτια που κυκλοφορούν σε ένα κράτος ή να δεσμεύσει τα υπάρχοντα τραπεζογραμμάτια που κινούνται στην αγορά. Η προσφορά του χρήματος γίνεται με πράξεις όπως η έκδοση ομολογιών (ομολόγων), τα οποία είναι αξιόγραφα που ενσωματώνουν υπόσχεση χρηματικής παροχής του εκδότη προς τον δικαιούχο. Η υποχρέωση αυτή συνίσταται συνήθως, στην πληρωμή του κεφαλαίου κατά τη λήξη και του τόκου στις περιόδους που ορίζονται στους όρους της έκδοσης. Κατά την έκδοση νέων ομολογιών η τράπεζα δεσμεύει το πλεονάζον χρήμα από την αγορά ενώ με την ρευστοποίηση τους το επαναδιαθέτει όποτε αυτό είναι σκόπιμο. Έτσι η Κεντρική Τράπεζα είναι ένα από τα βασικά όργανα ενός κράτους για την άσκηση της Νομισματικής Πολιτικής. Τέτοιου είδους πράξεις ασκούν επιρροή στον πληθωρισμό ενός κράτους.

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) με έτος ίδρυσης το 1998, είναι μια από τις μεγαλύτερες τράπεζες στον κόσμο. Έχει την αρμοδιότητα της ρύθμισης της νομισματικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και του ευρώ. Η στρατηγική της περιλαμβάνει έναν ορισμό για τη σταθερότητα των τιμών σε ποσοτικούς όρους. Το Διοικητικό Συμβούλιο επιδιώκει τη διατήρηση του ετήσιου ρυθμού πληθωρισμού κάτω του 2% μεσοπρόθεσμα για τη ζώνη του ευρώ. Επίσης περιλαμβάνει δύο αναλυτικές προσεγγίσεις, την οικονομική ανάλυση η οποία αξιολογεί τις τρέχουσες οικονομικές εξελίξεις και τη νομισματική ανάλυση η οποία αξιολογεί τις γενικότερες συνθήκες ρευστότητας.

Η Κεντρική τράπεζα επίσης παρέχει πιστώσεις στις τράπεζες για την ομαλή διεξαγωγή των εργασιών τους (όταν για παράδειγμα αυτές αδυνατούν προσωρινά να ανταπεξέλθουν στις υποχρεώσεις τους). Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου μία τράπεζα έχει αυξημένες υποχρεώσεις τις οποίες δεν δύναται να εκπληρώσει με άλλο τρόπο η Κεντρική τράπεζα μπορεί να αναλάβει τις υποχρεώσεις αυτές. Για τον λόγο αυτό η Κεντρική τράπεζα δέχεται ένα ετήσιο ποσοστό εισφοράς από τις άλλες τράπεζες προς κάλυψη τέτοιων περιπτώσεων. (Α.Κιντής, – Ε.Πουρναράκης ΑΘΗΝΑ 1993)

Τέλος οι Κεντρικές τράπεζες είναι πολλές φορές επιφορτισμένες με την διεξαγωγή ερευνών και μελετών σχετικά με τον ιδιωτικό και επιχειρηματικό δανεισμό, με την στατιστική επεξεργασία των ευρημάτων και την διεξαγωγή πορισμάτων για την πορεία της οικονομίας του κράτους.

1.2 Εμπορικές τράπεζες

Οι εμπορικές τράπεζες, που ονομάζονται και πιστωτικά ιδρύματα, είναι η συνηθέστερη μορφή τράπεζας που συναντάμε.

Η ικανότητα των Εμπορικών Τραπεζών να επηρεάζουν την ανάπτυξη του σημαντικότερου συστατικού μέρους της προσφοράς χρήματος, τις καταθέσεις, αποτελεί το πρώτο από τα χαρακτηριστικά των εμπορικών τραπεζών. Το δεύτερο χαρακτηριστικό σχετίζεται με το ρόλο που διαδραματίζουν στη χρηματοδότηση της οικονομικής ανάπτυξης. Το τελευταίο γίνεται εμφανή στις αναπτυσσόμενες χώρες κυρίως, όπου απουσιάζουν διάφορα μέσα άντλησης κεφαλαίου (μετοχικό, κεφαλαιαγορά) και οι εμπορικές τράπεζες αποτελούν το μοναδικό μέσο συλλογής αποταμιεύσεων και παροχής κεφαλαίων. Η ικανότητα λοιπόν να επιδρούν τόσο στην προσφορά χρήματος όσο και στην χρηματοδότηση της ανάπτυξης, επιβάλλει την δημιουργία κανονισμών και ελέγχων από τις εθνικές νομισματικές αρχές. Οι αρχές με τους κανονισμούς αυτούς επιδιώκουν να διασφαλιστεί ο επιθυμητός ρυθμός ανάπτυξης και η διοχέτευση των αποταμιευτικών πόρων σε δραστηριότητες που προάγουν την οικονομική ανάπτυξη.

Κύριος στόχος των εμπορικών τραπεζών είναι η δημιουργία κέρδους. Μια επιδίωξη που μεταφράζεται σε μια προσπάθεια για τη μεγιστοποίηση της τιμής του μετοχικού κεφαλαίου της τράπεζας. Ωστόσο η μεγιστοποίηση του πλούτου δεν είναι ο μοναδικός στόχος γιατί η Τράπεζα δρά κυρίως σε ατελείς αγορές όπου απαιτείται η αναφορά και σε εναλλακτικούς πόρους.

Οι καταθέσεις στις εμπορικές τράπεζες προέρχονται από ιδιώτες, ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημόσιους οργανισμούς κτλ και διακρίνονται σε καταθέσεις όψεως, καταθέσεις

ταμειυτηρίου και καταθέσεις επί προθεσμία. Οι καταθέσεις όψεως γίνονται από επιχειρήσεις και διακινούνται συχνά με επιταγές. Οι καταθέσεις ταμειυτηρίου είναι η συνηθέστερη μορφή κατάθεσης. Το επιτόκιο καταθέσεων δεν είναι πάντοτε το ίδιο, αλλά διαφέρει για κάθε τράπεζα και οπωσδήποτε εξαρτάται από το είδος της κατάθεσης. Οι εμπορικές τράπεζες, για να καλύψουν το κόστος λειτουργίας τους (μισθούς υπαλλήλων, ενοίκια, ηλεκτρικό ρεύμα, τόκους καταθέσεων κλπ.) και να έχουν κέρδος, χορηγούν δάνεια με μεγαλύτερο επιτόκιο από αυτό των καταθέσεων.

Η χορήγηση δανείων γίνεται σε ιδιώτες, σε επιχειρήσεις και στο κράτος. Όπως κάθε επιχείρηση, έτσι και η εμπορική τράπεζα έχει ως αντικειμενικό στόχο τη μεγιστοποίηση του κέρδους. Όσο αυξάνονται τα δάνεια που χορηγεί, τόσο αυξάνονται οι τόκοι που εισπράττει και, επομένως, και τα κέρδη της. Συνεπώς, μεγιστοποίηση του κέρδους θα σήμαινε ουσιαστικά μεγιστοποίηση των χρηματικών ποσών που χορηγεί η τράπεζα.

Υπάρχουν όμως δύο σοβαροί περιορισμοί στις δανειοδοτήσεις. Ο ένας προέρχεται από την πολιτική και τους κανονισμούς που επιβάλλει η κεντρική τράπεζα, με σκοπό αφενός να επηρεάσει την ποσότητα του χρήματος που κυκλοφορεί αφετέρου να διασφαλίσει τη σταθερότητα και την ασφάλεια του χρηματοπιστωτικού συστήματος. Τέτοια μέτρα πολιτικής είναι αρχικά ο καθορισμός του ποσοστού των ρευστών διαθεσίμων. Τα ρευστά διαθέσιμα είναι ένα απόθεμα χρημάτων που οφείλει να κρατάει η εμπορική τράπεζα στο ταμείο της. (Κιντής Α. – Πουρναράκης Ε ΑΘΗΝΑ 1993)

Εκτός αυτού μέσο άσκησης πολιτικής που επηρεάζει τα δάνεια είναι οι υποδείξεις που κάνει η Τράπεζα της Ελλάδος όσον αφορά τους ορους των δανείων, την κατανομή τους (π.χ. στεγαστικά, επαγγελματικά, καταναλωτικά), τα επιτόκια κτλ. Ο άλλος περιορισμός προέρχεται από τις ίδιες τις εμπορικές τράπεζες, που επιδιώκουν να εξασφαλίσουν την επιστροφή των χρηματικών κεφαλαίων που δανείζουν μαζί με τους τόκους. Για το λόγο αυτό όταν μία τράπεζα χορηγεί κάποιο δάνειο φροντίζει να ερευνά την οικονομική κατάσταση του δανειοδοτούμενου και τη δυνατότητα της αποδοτικής χρησιμοποίησης του δανείου, επιδιώκοντας έτσι την εξασφάλιση των κεφαλαίων της.

Οι δύο αυτές επιδιώξεις είναι σε κάποιο βαθμό αντίθετες. Όσο μεγαλύτερος είναι ο όγκος των δανείων που δίνει μία τράπεζα, τόσο πιο πολλά είναι τα έσοδά της και, συνεπώς, τα κέρδη της, αλλά τόσο πιο μεγάλος ο κίνδυνος απώλειας χρηματικών κεφαλαίων. Τελικά η πολιτική των δανειοδοτήσεων είναι τέτοια, ώστε να επιτυγχάνονται υψηλά κέρδη χωρίς υπερβολικούς κινδύνους. (www.moneyexpert.gr)

1.3 Τράπεζες κοινοτικής ανάπτυξης

Ένα άλλο είδος τράπεζας που συναντάται σήμερα μόνο στην Αμερική είναι οι τράπεζες κοινοτικής ανάπτυξης.

Οι υπηρεσίες που παρέχουν οι κοινοτικές τράπεζες αφορούν τον μηχανισμό πληρωμών και τη διευκόλυνση της αποταμίευσης. Αυτές οι υπηρεσίες δεν απαιτούν “underwriting and judgment”—δεξιότητες του τραπεζίτη που αναλαμβάνει το ρίσκο. Μια αιτία για την έλλειψη πιστωτικών διευκολύνσεων είναι ο ισχυρισμός ότι υπάρχουν «αποδεκτοί κίνδυνοι» και εφικτές «επενδύσεις σε ίδια κεφάλαια» σε προβληματικές κοινότητες που αφορούν χρηματικά ποσά τα οποία είναι πολύ μικρά για την καθιερωμένη τραπεζική κοινότητα. Ακόμη και οι «μικρές» εμπορικές τράπεζες χειρίζονται συνήθως αξίες ενεργητικού και παθητικού που είναι πολύ μεγαλύτερες από εκείνες που συνήθως δημιουργούνται στις κοινότητες που αποτελούνται από άτομα με χαμηλό εισόδημα.

Υπάρχουν έξι αναγνωρίσιμες τραπεζικές λειτουργίες:

1. σύστημα πληρωμών για την εξαργύρωση επιταγών και εκκαθάρισης, πιστωτικές και χρεωστικές κάρτες
2. αξιόπιστα αποθετήρια για τις οικονομίες των ανθρώπων
3. στεγαστικά δάνεια, καταναλωτικά χρέη και φοιτητικά δάνεια
4. εμπορικές τραπεζικές υπηρεσίες για δάνεια, υπηρεσίες μισθοδοσίας και συμβουλευτικές υπηρεσίες
5. επενδυτικές τραπεζικές υπηρεσίες για τον καθορισμό της διάρθρωσης παθητικού για τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης.
6. διαχείριση περιουσιακών στοιχείων και συμβουλές για τα νοικοκυριά.

Αυτή η λίστα δεν υπονοεί ότι κάθε τράπεζα θα πρέπει να εκτελεί όλες αυτές τις λειτουργίες. Το επιχείρημα για τις τράπεζες κοινοτικής ανάπτυξης είναι ότι μία ή περισσότερες από τις παραπάνω λειτουργίες δεν πραγματοποιούνται επαρκώς από τα υπάρχοντα ιδρύματα για συγκεκριμένα τμήματα του πληθυσμού: πολίτες με χαμηλό εισόδημα, μειονότητες σε υποβαθμισμένα κέντρα και πόλεις, και επιχειρηματίες που αναζητούν μια μέση χρηματοδότηση για τις μικρές επιχειρήσεις

1.4 Επενδυτικές τράπεζες

Οι επενδυτικές τράπεζες βοηθούν τις δημόσιες και ιδιωτικές εταιρίες στη συλλογή κεφαλαίων στις κεφαλαιαγορές (και μετοχών και χρεογράφων), όπως και παρέχουν στρατηγικές γνωμοδοτικές υπηρεσίες για τις συγχωνεύσεις, κτήσεις και άλλους τύπους οικονομικών συναλλαγών. Οι τράπεζες επενδύσεων διαφέρουν από τις εμπορικές τράπεζες που παίρνουν καταθέσεις και χορηγούν εμπορικά και λιανικά δάνεια. Τα τελευταία χρόνια, εντούτοις, η διαφορά μεταξύ των δύο τύπων τράπεζας έχει αμβλυνθεί, δεδομένου ότι οι εμπορικές τράπεζες έχουν προσφέρει περισσότερες τραπεζικές υπηρεσίες επένδυσης. Στις ΗΠΑ, ο νόμος Glass-Steagall, ο οποίος θεσμοθετήθηκε αμέσως μετά το κραχ του χρηματιστηρίου του 1929, απαγόρευσε στις τράπεζες και να αποδέχονται καταθέσεις και να δίνουν εγγυητικές. Ο παραπάνω νόμος καταργήθηκε από το νόμο Gramm-Leach-Bliley του 1999. Οι επενδυτικές τράπεζες μπορούν επίσης να διαφέρουν από τις εμπορικές, που γενικά βοηθούν στην αγορά και την πώληση των μετοχών, χρεογράφων, και αμοιβαίων κεφαλαίων.

1.5 Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια

Στην περίπτωση του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου αξίζει να γίνει μια ιστορική αναδρομή για να δούμε από πού ξεκίνησε και ειδικότερα τους λογούς για τους οποίους δημιουργήθηκε.

Λίγα χρόνια μετά την ίδρυση της Τράπεζας Κρήτης αποφασίζεται από την Κρητική Πολιτεία η ίδρυση ενός ακόμα πιστωτικού ιδρύματος στο νησί. Στις 10 Δεκεμβρίου 1900 υπογράφεται από τον Ύπατο αρμοστή της Κρητικής πολιτείας Πρίγκιπα Γεώργιο ο νόμος 265 περί Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ο οποίος δημοσιεύτηκε στις 16 Δεκεμβρίου 1900 ενώ η επίσημη έναρξη των εργασιών του έγινε το 1902 στα 20 περίπου Ταχυδρομικά γραφεία τα οποία ήταν διάσπαρτα στο νησί. Το 1909 επεκτείνει τις δραστηριότητές του και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Λίγο μετά την ένωση της Κρητικής Πολιτείας με την υπόλοιπη Ελλάδα, μεταφέρει το 1914-1915 την έδρα του στην Αθήνα. Το 2002 η εταιρική μορφή του μετατρέπεται με τον νόμο 3082/2002 σε Ανώνυμη Εταιρεία ενώ το 2006 του χορηγείται άδεια λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος την οποία δεν είχε αφού λειτουργούσε για χρόνια ως δημόσια υπηρεσία, απευθείας υπαγόμενη στο Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών. Το ίδιο έτος εισάγεται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Από τις πρώτες δεκαετίες της λειτουργίας του, κατάφερε να απευθυνθεί σε πλατιά στρώματα του εργαζόμενου πληθυσμού, να κερδίσει την εμπιστοσύνη τους και να συγκεντρώσει ένα σημαντικό μέρος της λαϊκής αποταμίευσης. Πέτυχε να οργανώσει και να εξασφαλίσει τις οικονομίες των απλών ανθρώπων, μετατρέποντάς τις σε θεμελιώδη παράγοντα ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας. Οι λαϊκές καταθέσεις έγιναν στα χέρια του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ένα εθνικό κεφάλαιο που χρησιμοποιήθηκε για να συμβάλλει στην ανάπτυξη της χώρας, να στηρίξει το κράτος και τους πολίτες. Το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο έπαιξε σημαντικό ρόλο στη χρηματοδότηση δημοσίων έργων . Από την χρηματοδότηση της λίμνης του Μαραθώνα το 1928 που έλυσε τότε το πρόβλημα της λειψυδρίας στην Αθήνα, τη δανειοδότηση στο ταμείο Εθνικής Οδοποιίας (Τ.Ε.Ο) για την ασφαλτόστρωση των δρόμων την περίοδο του Μεσοπολέμου, καθώς και πολλές δανειοδοτήσεις στον ΟΛΠ , σε λιμενικά ταμεία, καθώς και σε Οργανισμούς τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) μέχρι την χρηματοδότηση της Εγνατίας Οδού το 2009.

1.6 Συνεταιριστικές τράπεζες

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες στο μικρό χρονικό διάστημα λειτουργίας τους έχουν διαδραματίσει ένα σημαντικό ρόλο σε τοπικό επίπεδο παρεμβαίνοντας συμπληρωματικά

και βελτιωτικά στο τραπεζικό σύστημα με την καθιέρωση ενός νέου τύπου τράπεζας που διακρίνεται για την πελατοκεντρική της αντίληψη, που στηρίζει και στηρίζεται από τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις και ενισχύει την τοπική ανάπτυξη. Απευθύνονται κυρίως στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις και στα φυσικά πρόσωπα, με ανταγωνιστικά τραπεζικά προϊόντα προσαρμοσμένα στις τοπικές συνθήκες και με χαρακτηριστικά λειτουργίας που τις καθιερώνουν ως αξιόπιστες, φιλικές, ευέλικτες και με κοινωνικό πρόσωπο τράπεζες.

Η αποκεντρωμένη δομή των Συνεταιριστικών Τραπεζών ενισχύει την προσωπική σχέση πελάτη και Τράπεζας, αυξάνει την αποτελεσματικότητα και σε συνδυασμό με το μικρό λειτουργικό κόστος, τα σύγχρονα μηχανογραφικά συστήματα, τα θετικά οικονομικά αποτελέσματα και οφέλη που αυτές επιτυγχάνουν για τα μέλη τους (μέρισμα, υπεραξία μερίδας, κέρδος συναλλαγών) αποκτούν την εμπιστοσύνη των τοπικών κοινωνιών και δημιουργούν προϋποθέσεις δυναμικής ανάπτυξης και προοπτικής.

Οι Συνεταιριστικές Τράπεζες και οι Πιστωτικοί Συνεταιρισμοί έχουν ιδρύσει την Ένωση Συνεταιριστικών Τραπεζών Ελλάδος (ΕΣΤΕ) που αποτελεί το όργανο εκπροσώπησης, υποστήριξης και ανάπτυξης της Συνεταιριστικής Πίστης στη χώρα μας.

1.7 Ο Ρόλος του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος

Ρόλος κάθε χρηματοπιστωτικού κλάδου αποτελεί η, όσο το δυνατόν, χαμηλότερου κόστους διαμεσολάβηση μεταξύ των πλεονασματικών μονάδων μιας οικονομίας και των ελλειμματικών της μονάδων, δηλαδή μεταξύ των αποταμιευτών και των δανειζομένων. Οι επιπτώσεις που συνεπάγεται η λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη ενός κράτους είναι καθοριστικές. Με την παρέμβαση των χρηματοπιστωτικών οργανισμών επιλύονται τα προβλήματα που αναδύονται στο χρηματοπιστωτικό σύστημα κατά την εφαρμογή της άμεσης χρηματοδότησης και ιδιαίτερα εκείνα που σχετίζονται με την ποσοτική και χρονική διαφοροποίηση των προσφερόμενων και ζητούμενων κεφαλαίων. Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί επεξεργάζονται τα προσφερόμενα ή πλεονάζοντα κεφάλαια, τόσο κατά τη διαδικασία της άντλησης, όσο και κατά τη διαδικασία της πώλησης, μεταμορφώνοντάς

τα σε εύχρηστα και ελκυστικά, για τους δανειστές και τους δανειζόμενους, χρηματοοικονομικά προϊόντα.

Παράλληλα, με την παρέμβασή τους περιορίζουν τους κινδύνους της ροής ή μεταφοράς των κεφαλαίων, ιδιαίτερα τον πιστωτικό κίνδυνο (www.icap.gr).

Οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, λόγω του μεγέθους και της εξειδίκευσής τους, είναι σε θέση να διαμορφώσουν χρηματοοικονομικά προϊόντα άντλησης και τοποθέτησης κεφαλαίων ή χαρτοφυλάκια χρηματοοικονομικών προϊόντων, τέτοια που αφενός περιορίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο και τους λοιπούς κινδύνους και αφετέρου αυξάνουν την απόδοση των επενδύσεων. Ο έλεγχος και η αντιμετώπιση των κινδύνων επιβάλλονται και από τις εποπτικές αρχές που θέτουν συγκεκριμένους κανόνες, τόσο για τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, όσο και για το ύψος των κινδύνων, ανάλογα με τα ίδια κεφάλαια και τα στοιχεία του ενεργητικού τους, δηλαδή με τις επενδύσεις που μπορούν να αναλάβουν κάθε χρονική στιγμή. Με τη μέτρηση του πιστωτικού και των λοιπών κινδύνων, και ταυτοχρόνως με τους τιθέμενους κανόνες ελέγχου και παρακολούθησης αυτών, περιορίζεται ή μηδενίζεται ο κίνδυνος για τους επενδυτές και τους τελικούς χρήστες των κεφαλαίων. Οι δυνατότητες αυτές των χρηματοπιστωτικών οργανισμών, σε συνδυασμό με τον αυξανόμενο, στα πλαίσια των σημερινών παγκοσμιοποιημένων αγορών, ανταγωνισμό μειώνουν το κόστος χρήσεως των κεφαλαίων (επιτόκιο ή άλλο) με προφανείς θετικές επιπτώσεις στην οικονομική ανάπτυξη. Η αναγκαιότητα των χρηματοπιστωτικών οργανισμών για την οικονομική ανάπτυξη δεν σταματά εδώ, αφού ο ρόλος τους στη διαμόρφωση της πολιτικής προσφοράς χρήματος σε μια οικονομία είναι καθοριστικός (www.icap.gr).

Τα τελευταία χρόνια το χρηματοοικονομικό περιβάλλον, στο οποίο κατά κύριο λόγο δραστηριοποιούνται οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί, μεταβάλλεται με γρήγορο ρυθμό και χαρακτηρίζεται από τον έντονο ανταγωνισμό, την απελευθέρωση και διεθνοποίηση των αγορών, την ανάπτυξη της τεχνολογίας, την εμφάνιση νέων εξειδικευμένων χρηματοπιστωτικών προϊόντων και τη θεαματική ανάπτυξη των παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων. Οι παραπάνω μεταβολές έχουν

οδηγήσει και στην τροποποίηση του θεσμικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία των χρηματοπιστωτικών οργανισμών και των πιστωτικών ιδρυμάτων, ώστε να υπάρχει η ευχέρεια αξιοποίησης του συνόλου των δυνατοτήτων που παρέχουν σήμερα οι αγορές. Ειδικά στη χώρα μας, το θεσμικό πλαίσιο στο χρηματοπιστωτικό χώρο προσαρμόζεται στις απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εξελίσσεται παράλληλα με αυτό των λοιπών κρατών-μελών. Η ταυτόχρονη εξέλιξη αφορά τόσο στα προσφερόμενα προϊόντα και υπηρεσίες, όσο και στα θέματα που σχετίζονται με τη φερεγγυότητα, την κεφαλαιακή επάρκεια και τη διαχείριση των αναλαμβανόμενων κινδύνων από τους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς.

Μεταξύ των βασικών αλλαγών που έχουν επέλθει στον ευρωπαϊκό, αλλά και στο διεθνή χρηματοπιστωτικό χώρο είναι η απελευθέρωση της προσφοράς προϊόντων, υπηρεσιών και δραστηριοτήτων από τα πιστωτικά ιδρύματα, με επίκεντρο την απελευθέρωση της εμπορικής τραπεζικής (commercial banking) και της επενδυτικής τραπεζικής (investment banking). Παρά τη διαφορετική τους αφετηρία, όλες οι προσεγγίσεις και οι ορολογίες συγκλίνουν στο ότι η τραπεζική επιχείρηση δραστηριοποιείται κατά κύριο λόγο στην εμπορία χρήματος και ότι η δραστηριοποίηση και σε άλλες χρηματοοικονομικές εργασίες δεν διαφοροποιεί το κύριο χαρακτηρισμό της. Όλες οι προσεγγίσεις όμως, δεν είναι δυνατό να καλύψουν την έννοια της σύγχρονης τράπεζας ή του σύγχρονου πιστωτικού ιδρύματος που πέραν της αποδοχής καταθέσεων δραστηριοποιούνται στο χώρο της παροχής πίστης και της κίνησης κεφαλαίων στο μεγαλύτερο μέρος τους μπορεί να ταυτιστούν. Οι συνεχώς και με διαρκώς αυξανόμενο ρυθμό μεταβαλλόμενες συνθήκες στο οικονομικό περιβάλλον δεν έχουν αφήσει ανεπηρέαστο το τραπεζικό σύστημα. Οι τράπεζες και γενικότερα οι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί περιορίζουν σταδιακά τις παραδοσιακές τους λειτουργίες και στρέφονται σε νέες δραστηριότητες ή σε δραστηριότητες που μέχρι πρότινος αποτελούσαν προνόμιο συγκεκριμένων χρηματοοικονομικών οργανισμών. Στη στροφή αυτή συμβάλλει καθοριστικά η συνεχής εξελισσόμενη τεχνολογία, το αναπροσαρμοζόμενο θεσμικό πλαίσιο και τα συνεχώς εμφανιζόμενα νέα χρηματοοικονομικά εργαλεία. Έτσι, οι τράπεζες

διευρύνουν συνεχώς τις δραστηριότητές τους, οι οποίες καλύπτουν όλο το φάσμα της διοχέτευσης κεφαλαίων στην οικονομία (www.icap.gr).

Οι σημαντικές εξελίξεις στο χρηματοπιστωτικό χώρο επηρεάζουν όλες τις κατηγορίες κινδύνων που αναλαμβάνουν τα πιστωτικά ιδρύματα, τόσο κατά τη διαδικασία άντλησης κεφαλαίων, όσο και κατά τη διαδικασία επένδυσης των κεφαλαίων αυτών, αφού οι παραδοσιακοί κίνδυνοι διαφοροποιούνται και ταυτόχρονα αναπτύσσονται και προστίθενται νέοι κίνδυνοι, οι καλούμενοι κίνδυνοι αγοράς.

1.8 Το Τραπεζικό Σύστημα στην Ελλάδα

Το τραπεζικό σύστημα στην Ελλάδα αποτελεί βασικό εργαλείο στην άσκηση οικονομικής πολιτικής, όπως και σε όλες τις χώρες της Ευρωζώνης άλλωστε, αφού το χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι τραπεζοκεντρικό (bank-based). Οι τράπεζες έχουν την ικανότητα να μεταβάλλουν την προσφορά και ζήτηση χρήματος στην οικονομία, να επιδρούν στις αγοραστικές δυνάμεις, καθώς και να ενοποιούν τις παραγωγικές διαδικασίες.

Οι ελληνικές τράπεζες παρέχουν στην εθνική οικονομία ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών. Στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής λειτουργίας τους προσφέρουν στους θετικούς αποταμιευτές ικανοποιητικές εφαρμογές για την διαχείριση του χαρτοφυλακίου τους, και παράλληλα δίνουν πολλαπλές ευκαιρίες χρηματοδότησης στους δανειζομένους οδηγώντας σε εκσυγχρονισμό και ανάπτυξη είτε πρόκειται για ιδιώτες είτε για επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο του συστήματος πληρωμών παρέχουν στην ελληνική οικονομία μείωση στο κόστος είσπραξης των απαιτήσεων. Οι υπηρεσίες που προσφέρουν είναι αξιόπιστες και εναρμονισμένες με τις κοινοτικές οδηγίες για την προστασία του πολίτη δημιουργώντας περαιτέρω συνθήκες ασφάλειας και διαφάνειας στην οικονομική πραγματικότητα.

Η ίδρυση και η λειτουργία των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα διέπεται από τις διατάξεις του ν. 3601/2007. Σύμφωνα με το νόμο, τα πιστωτικά ιδρύματα ιδρύονται υποχρεωτικά με τη νομική μορφή της ανώνυμης εταιρείας, με εξαίρεση τις

συνεταιριστικές τράπεζες που ιδρύονται με τη νομική μορφή των αστικών συνεταιρισμών. Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες που μπορούν να προσφέρουν τα πιστωτικά ιδρύματα αναφέρονται αναλυτικά στην τραπεζική οδηγία 2006/48/ΕΚ, στο ν. 3601/2007 και στην οδηγία 2004/39/ΕΚ (www.icap.gr,2006).

Οι υπηρεσίες που, εκ νόμου, μπορούν να παρέχουν είναι:

1. Αποδοχή καταθέσεων ή άλλων επιστρεπτέων κεφαλαίων
2. Χορήγηση δανείων ή λοιπών πιστώσεων (συμπεριλαμβανομένου και factoring)
3. Χρηματοδοτική μίσθωση (leasing)
4. Πράξεις διενέργειας Πληρωμών περιλαμβανομένης της μεταφοράς κεφαλαίων
5. Έκδοση και διαχείριση μέσων πληρωμής (πιστωτικών, χρεωστικών καρτών, ταξιδιωτικών και τραπεζικών επιταγών)
6. Εγγυήσεις και αναλήψεις υποχρεώσεων
7. Συναλλαγές για λογαριασμό του ιδρύματος ή της πελατείας σε
  - μέσα χρηματαγοράς (αξιόγραφα, Π/Κ, κτλ)
  - συνάλλαγμα
  - προθεσμιακά συμβόλαια χρηματοπιστωτικών τίτλων ή χρηματοοικονομικά δικαιώματα
  - συμβάσεις ανταλλαγής επιτοκίων και συναλλάγματος
  - κινητές αξίες
8. Συμμετοχές σε εκδόσεις τίτλων και παροχή συναφών υπηρεσιών(περιλαμβανομένου υπηρεσιών αναδόχου εκδόσεως τίτλων
9. Παροχή συμβουλών σε επιχειρήσεις (όσον αφορά την διάρθρωση του κεφαλαίου, τη βιομηχανική στρατηγική και συναφή θέματα παροχής συμβουλών στον τομέα της συγχώνευσης και της εξαγοράς επιχειρήσεων)
10. Διαμεσολάβηση στις διατραπεζικές αγορές
11. Διαχείριση ή παροχή συμβουλών για τη διαχείριση του χαρτοφυλακίου
12. Φύλαξη και διαχείριση κινητών αξιών
13. Συλλογή και επεξεργασία εμπορικών πληροφοριών, περιλαμβανομένων και

των υπηρεσιών αξιολόγησης πιστοληπτικής ικανότητας πελατών

14. Εκμίσθωση θυρίδων

15. έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος

16. Δραστηριότητες που προβλέπονται στο Ν. 2396/96 Α.2 ,1.2

- Παροχή Επενδυτικών Υπηρεσιών (λήψη, διαβίβαση, εκτέλεση εντολών)

- Παροχή Παρεπόμενων Επενδυτικών Υπηρεσιών

1.9 Η Ιστορική Εξέλιξη του Ελληνικού Τραπεζικού Συστήματος

Η οργάνωση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος πέρασε από διάφορες φάσεις, που μπορούν όμως να διακριθούν σε τέσσερις περιόδους.

Κύρια κριτήρια για τη διάκριση των περιόδων είναι ο βαθμός οργάνωσης, η διάρθρωση, οι δραστηριότητες του συστήματος και ο βαθμός κυβερνητικού ελέγχου επί των τραπεζικών εργασιών.

1^η Περίοδος, 1828 – 1928

Η αρχή της πρώτης περιόδου συμπίπτει με την ίδρυση του νεότερου ελληνικού κράτους το 1828. Η περίοδος αυτή είχε τα εξής χαρακτηριστικά :

- Παράλληλα με την ύπαρξη ελάχιστων ισχυρών , οι τραπεζικές εργασίες εκτελούνται από πολλές μικρές, προσωποπαγείς τράπεζες με τοπική βάση και σύντομη σχετικά διάρκεια ζωής.
- Όλες οι υφιστάμενες τράπεζες εκδίδουν χαρτονομίσματα, αλλά τα χαρτονομίσματα που εκδίδονται από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος (ΕΤΕ) που ιδρύθηκε το 1841, έχουν τη μεγαλύτερη κυκλοφορία.
- Δεν υπάρχει κανένα ιδιαίτερο νομοθετικό πλαίσιο, ούτε κρατική παρέμβαση ή έλεγχος σχετικά με τις δραστηριότητες των τραπεζών.
- Η ανάπτυξη των τραπεζικών εργασιών είναι υποτυπώδης και η ανάγκη των οικονομικών μονάδων για προσφυγή στις τράπεζες συμβαδίζει με το χαμηλό

βαθμό οικονομικής ανάπτυξης της περιόδου αυτής.

Η πρώτη αξιόλογη τράπεζα του νεότερου ελληνικού κράτους είναι η Εθνική Χρηματική Τράπεζα (1828), που απέτυχε να εμπνεύσει εμπιστοσύνη και έκλεισε το 1834.

Η δεύτερη σοβαρή προσπάθεια έγινε το 1841 με την ίδρυση της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, που προοδευτικά έφτασε να εκτελεί όλες τις τραπεζικές εργασίες. Η ΕΤΕ κυριαρχεί στον ελληνικό τραπεζικό χώρο μέχρι και σήμερα. Στη διάρκεια της ζωής της, έχει συγχωνευτεί με ορισμένες μικρές τράπεζες. Σ' αυτήν την περίοδο ιδρύθηκαν και άλλες δύο μεγάλες ελληνικές τράπεζες, η Εμπορική Τράπεζα (1907) και η Τράπεζα Πίστεως. Μάλιστα η Εμπορική Τράπεζα θεωρήθηκε πρωτοπόρος τράπεζα που άλλαξε τα δεδομένα στον χώρο αφού υιοθέτησε πρακτικές και υπηρεσίες μεγάλων παγκόσμιων τραπεζικών κολλοσών δείχνοντας ουσιαστικά τον δρόμο και στις υπόλοιπες. (Κ.Μελάς Αθήνα 2009),(Κ. Κωστής –Β.Τσοκόπουλος Αθήνα 1988),(Γ.Δερτιλής Αθήνα 2005).

2η Περίοδος, 1928 – 1945

- Στις αρχές της δεκαετίας του 1920, η οικονομική ζωή, παρά τις αναστατώσεις, παρουσιάζει ένα αξιοσημείωτο βαθμό ανάπτυξης. Η ανάγκη ενός νομικού πλαισίου για τις δραστηριότητες των τραπεζών συνέπιπτε με την ανάγκη ανασυγκρότησης του ελληνικού κράτους.

- Οι πρώτοι σημαντικοί νόμοι που καθόριζαν τους όρους και τις προϋποθέσεις λειτουργίας των τραπεζών εκδόθηκαν το 1928. Τα επόμενα χρόνια εκδόθηκαν νόμοι σχετικά με την κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων, τις δοσοληψίες σε συνάλλαγμα, τις επιταγές, τις συναλλαγματικές και τα γραμμάτια εις διαταγήν, τον έλεγχο των εισαγωγών κ.α. Με το νόμο 5076 του 1931 καθορίστηκε ποιες επιχειρήσεις είναι τράπεζες, το ελάχιστο ύψος του μετοχικού κεφαλαίου και άλλοι συναφείς περιορισμοί και υποχρεώσεις των τραπεζών.

- Το 1927 αποσπάστηκε από την ΕΤΕ η Κτηματική τράπεζα.
- Το 1928 ιδρύθηκε η τράπεζα της Ελλάδος, που ανέλαβε την αποκλειστική έκδοση τραπεζογραμμάτων.
- Το 1929 ιδρύθηκε η Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος που ανέλαβε, κάτω από την εποπτεία του κράτους, την αγροτική πίστη.

Σε αντίθεση με την πρώτη περίοδο, είναι σαφής η τάση για συγκέντρωση των τραπεζικών εργασιών σε λίγα εύρωστα ιδρύματα. Κατά την αρχή της δεύτερης περιόδου υπήρχαν 46 τραπεζικά ιδρύματα, στην πλειοψηφία τους μικρά και τοπικής εμβέλειας, ενώ στο τέλος της υπήρχαν μόνο 13. (Κ. Κωστής Εμπορική Τράπεζα 1988),(Κ. Κωστής Ε.Τ.Ε. 2003)

3η Περίοδος, 1946 – 1992

- Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται αρχικά από τις τάσεις άσκησης συγκεκριμένης και συστηματικής κρατικής νομισματικής πολιτικής και όλο και μεγαλύτερου κρατικού κυβερνητικού ελέγχου στις δραστηριότητες όλων των τραπεζών αφενός και από τον ουσιαστικό διορισμό και έλεγχο των διοικήσεων πρώην ιδιωτικών τραπεζών (ΕΤΕ, Εμπορική Τράπεζα, Ιονική – Λαϊκή) από την εκάστοτε κυβέρνηση αφετέρου.
- Παρατηρήθηκε επίσης έντονο ενδιαφέρον αλλοδαπών τραπεζών για την ελληνική αγορά, που εκδηλώθηκε με άνοιγμα υποκαταστημάτων και γραφείων αντιπροσωπείας.
- Το 1946 συστάθηκε η Νομισματική Επιτροπή (Ν.Ε.) και επιφορτίστηκε με τη χάραξη και εκτέλεση συγκεκριμένης νομισματικής και πιστωτικής πολιτικής, με αποτέλεσμα προοδευτικά να κυριαρχήσει στο νομισματοπιστωτικό τομέα. Το 1982 η Ν.Ε. καταργήθηκε και οι περισσότερες αρμοδιότητές της μεταβιβάστηκαν στην Τράπεζα της Ελλάδος (Ν. 1266/1982).
- Από τα μέσα της δεκαετίας του 1980 άρχισε να φιλελευθεροποιείται και να απλουστεύεται το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο λειτουργίας των τραπεζικών ιδρυμάτων, σε σημείο ώστε σήμερα αυτό να τείνει προς τα

ισχύοντα στις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στις αρχές της δεκαετίας του 1990 είχαμε ιδρύσεις αρκετών νέων (ιδιωτικών) τραπεζών και πέρασμα μικρών «κρατικών» τραπεζών στον ιδιωτικό τομέα. Τέλος, παρατηρείται μια προσπάθεια χαλάρωσης της εξάρτησης των υπολοίπων τραπεζών του ευρύτερου δημοσίου τομέα από το κράτος. (Ι. Αρμάγου Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών 2005),

4η Περίοδος, 1992 έως σήμερα

Με την δημοσίευση του νόμου 2076/1.8.1992 (Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις), διαμορφώθηκε το θεσμικό πλαίσιο του σύγχρονου ελληνικού τραπεζικού συστήματος, το οποίο υπέστη σημαντικότερες μεταβολές.

Με τον νόμο 2076/1992

- Ενσωματώθηκε στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία η κοινοτική νομοθεσία (2ητραπεζική Οδηγία 89/646/ΕΟΚ, όπως κωδικοποιήθηκε με την οδηγία 2000/12/ΕΚ).

- Καθορίστηκαν βασικές έννοιες όπως, τι είναι Πιστωτικό ίδρυμα, Χρηματοδοτικό Ίδρυμα, Μητρική επιχείρηση, θυγατρική επιχείρηση, Υποκατάστημα, Κράτος – Μέλος καταγωγής, Κράτος – Μέλος υποδοχής, Ίδια Κεφάλαια, Συντελεστής Φερεγγυότητας.

- Ορίστηκε το πεδίο εφαρμογής του νόμου (εφαρμόζεται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα στην Ελλάδα, με εξαίρεση την Τράπεζα της Ελλάδος, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και τα πιστωτικά ιδρύματα που εδρεύουν και λειτουργούν σε άλλα κράτη – μέλη της Ε.Ε. και έχουν ρητά εξαιρεθεί από τις κοινοτικές οδηγίες.

- Καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα.

- Καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάκλησης άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα.

- Καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης υποκαταστημάτων ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε άλλα Κράτη - μέλη της Ε.Ε. καθώς και υποκαταστημάτων πιστωτικών ιδρυμάτων άλλων Κρατών - μελών της Ε.Ε. στην Ελλάδα.
- Καθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις εγκατάστασης ελληνικών πιστωτικών ιδρυμάτων σε τρίτες χώρες καθώς και η εγκατάσταση στην Ελλάδα πιστωτικών ιδρυμάτων τρίτων, εκτός Ε.Ε., χωρών.
- Οροθετήθηκαν οι αρμοδιότητες της Τράπεζας Ελλάδος για την άσκηση εποπτείας στα πιστωτικά Ιδρύματα.
- Δημιουργήθηκε κατάλογος των δραστηριοτήτων των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.
Με το νόμο 3601/1.8.2007
- Ενσωματώθηκαν στην ελληνική τραπεζική νομοθεσία οι κοινοτικές οδηγίες 2006/48/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας από τα πιστωτικά ιδρύματα, και 2006/49/ΕΚ για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων και επιχειρήσεων επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Αναδιατυπώθηκαν βασικές έννοιες όπως, τι είναι Πιστωτικό Ίδρυμα, Χρηματοδοτικό Ίδρυμα, Άδεια Λειτουργίας, Μητρική Επιχείρηση, θυγατρική Επιχείρηση, Υποκατάστημα, Κράτος – Μέλος καταγωγής, Κράτος – Μέλος υποδοχής, Ίδια Κεφάλαια, Λειτουργικός κίνδυνος, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού χρήματος, Ηλεκτρονικό Χρήμα.
- Επανακαθορίστηκαν οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις ανάκλησης άδειας λειτουργίας πιστωτικού ιδρύματος στην Ελλάδα.
- Επαναπροσδιορίστηκαν οι αρμοδιότητες της Τράπεζας Ελλάδος για την άσκηση εποπτείας στα πιστωτικά ιδρύματα.
- Εμπλουτίστηκε ο κατάλογος των δραστηριοτήτων των πιστωτικών και χρηματοδοτικών ιδρυμάτων στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα.

- Ορίστηκαν ειδικές ρυθμίσεις για τα ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος.
- Γίνεται αναφορά στο υπηρεσιακό και επαγγελματικό απόρρητο καθώς και περιγραφή των υποχρεώσεων των προσώπων που είναι επιφορτισμένα με το νόμιμο έλεγχο των ετήσιων και ενοποιημένων καταστάσεων των πιστωτικών ιδρυμάτων.
- Οροθετήθηκε το πλαίσιο για την επάρκεια των ιδίων κεφαλαίων των ΠΕΗ και των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Στα τέλη του 2008, λειτουργούσαν στην Ελλάδα 66 πιστωτικά ιδρύματα. Από αυτά, 49 είναι εμπορικές τράπεζες (19 με έδρα την Ελλάδα και 30 με έδρα χώρα του εξωτερικού), ένα είναι ειδικό πιστωτικό ίδρυμα (το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων) και 16 είναι συνεταιριστικές τράπεζες.

Τα περισσότερα από τα πιστωτικά ιδρύματα που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα αλλά έχουν την έδρα τους στο εξωτερικό είναι ευρωπαϊκά και συνήθως έχουν πολύ περιορισμένο αριθμό καταστημάτων. Ο κύριος τομέας δραστηριοποίησής τους είναι η χρηματοδότηση της ναυτιλίας και η κάλυψη των αναγκών μεγάλων πελατών τους. Το σχετικά μικρό μέγεθος της ελληνικής τραπεζικής αγοράς και η ισχυρή ανταγωνιστική θέση των ελληνικών τραπεζών είναι οι κύριοι λόγοι που απέτρεψαν τις ξένες εμπορικές τράπεζες από τη διεκδίκηση εντονότερης παρουσίας στη λιανική τραπεζική και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που, μεταξύ άλλων, θα απαιτούσε σημαντικές επενδύσεις για τη δημιουργία εκτεταμένου δικτύου καταστημάτων. Εξαίρεση αποτελούν οι τρεις κυπριακές τράπεζες που φαίνεται ότι θεωρούν την ελληνική αγορά ως δική τους “ενδοχώρα”, καθώς και μια ομάδα διεθνούς εμβέλειας τραπεζών (Credit Agricole, Societe Generale, Citibank και HSBC) που, στο πλαίσιο της προβολής τους ως τράπεζες που δραστηριοποιούνται σε παγκόσμιο επίπεδο, έκριναν σκόπιμο να αποκτήσουν ουσιαστική παρουσία στη χώρα μας είτε μέσω εξαγοράς υφιστάμενης ελληνικής τράπεζας, είτε μέσω οργανικής ανάπτυξης. Ειδική περίπτωση αποτελεί η Millennium Bank που ξεκίνησε ως εγχείρημα δημιουργίας μιας νέας, σύγχρονων αντιλήψεων, τράπεζας με τη συνεργασία Ελλήνων και Πορτογάλων επενδυτών.

Όλα αυτά μέχρι τα τέλη του 2011 αφού αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης που επηρέασε το σύνολο της οικονομίας και ιδιαιτέρως τον τραπεζικό κλάδο είναι οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές . «Θύμα» της κρίσης ήταν παραδοσιακές δυνάμεις του τραπεζικού κλάδου όπως τρανταχτό παράδειγμα η Εμπορική Τράπεζα η οποία έπαιξε σημαντικό ρόλο για την ανάπτυξη της οικονομίας της Ελλάδας τα τελευταία 100 χρόνια. Έτσι λοιπόν σε ριζική αλλαγή του τραπεζικού χάρτη στη χώρα οδήγησαν οι πρόσφατες εξαγορές και συγχωνεύσεις τραπεζών, αναδεικνύοντας οφέλη και ευκαιρίες για τις τέσσερις συστημικές τράπεζες, που απορρόφησαν συνολικά 11 μεγάλες ή μικρότερες. (www.moneyguru.gr), (Π. Αγγελόπουλος Αθήνα 2005)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η πραγματοποίηση τραπεζικών συναλλαγών πριν από μερικά χρόνια ήταν μία κουραστική και πολύωρη διαδικασία για τους πελάτες αλλά και για την τράπεζα. Με την εξέλιξη όμως της τεχνολογίας και της πληροφορικής δημιουργήθηκαν τραπεζικά εργαλεία με τα οποία διευκολύνεται η διαδικασία των τραπεζικών συναλλαγών. Τα προϊόντα αυτά τα προωθούνται από τις ελληνικές τράπεζες προκειμένου να διευκολύνουν τους πελάτες τους, κατά κύριο λόγο, αλλά και τις ίδιες. Τα πιο βασικά εργαλεία που χρησιμοποιούνται σήμερα από τις τράπεζες είναι το e-banking, τα ATM, οι πιστωτικές κάρτες, οι πάγιες εντολές, το Factoring και το Leasing, το private banking τα οποία αναλύονται στην συνέχεια αυτού του κεφαλαίου.

2.1 ATM (Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές)

Το δίκτυο των ATM (Αυτόματες Ταμειολογιστικές Μηχανές) είναι το πιο αναπτυγμένο εναλλακτικό διατραπεζικό δίκτυο στην Ελλάδα (πάνω από 10 εκατομμύρια χρηστές). Σε γενικές γραμμές όλες οι τράπεζες προσφέρουν τις ίδιες υπηρεσίες μέσω ATM. Αυτό γιατί στα πλαίσια του ανταγωνισμού, κάθε φορά που μια τράπεζα προσθέτει στα ATM τη δυνατότητα προσφοράς μια νέας υπηρεσίας, η ιδέα αντιγράφεται και σε σύντομο χρονικό

διάστημα είναι διαθέσιμη και από άλλες τράπεζες. Έτσι μπορεί η διαφοροποίηση που προσφέρει μια νέα υπηρεσία, να μη διατηρείται πολύ αλλά παραμένει η εικόνα μιας πρωτοποριακής τράπεζας και ευέλικτης τράπεζας που δε σταματά να μελετά τις ανάγκες των πελατών της. Οι κυριότερες υπηρεσίες μέσω ATM που παρέχουν οι περισσότερες τράπεζες είναι: i) Αναλήψεις και καταθέσεις από λογαριασμό ταμειυτηρίου, τρεχούμενου και πιστωτικής κάρτας, ii) Μεταφορά χρημάτων μεταξύ λογαριασμών, iii) Ερώτηση Υπολοίπου, iv) Πληρωμή κάρτας, v) Πληρωμή συντάξεων στους δικαιούχους, vi) αλλαγή κωδικού pin.

Για να έχει κάποιος χρήστης πρόσβαση και δυνατότητα χρήσης ενός μηχανήματος ATM πρέπει αρχικά να έχει κάποιο λογαριασμό σε μία τράπεζα και να του δοθεί η αντίστοιχη κάρτα με την οποία θα μπορεί να συναλλάσσεται μέσω ATM. Μαζί με την κάρτα, του παραχωρείται ένας προσωπικός κωδικός (pin) συνήθως τετραψήφιος και μοναδικός για κάθε χρήστη. Πρωταρχικός στόχος για τη δημιουργία του δικτύου ATM ήταν και εξακολουθεί να είναι η μείωση του κόστους των τραπεζικών εργασιών. Όμως τα οφέλη είναι πολύ περισσότερα όχι μόνο για τις τράπεζες αλλά και για τους καταναλωτές, οι οποίοι αποδεσμεύτηκαν από τα ωράρια των τραπεζών καθώς πλέον μπορούν να προμηθεύονται χρήματα οποιαδήποτε ώρα της ημέρας και να πραγματοποιούν τις βασικές τους συναλλαγές ανεξάρτητα από το αν η τράπεζα είναι ανοικτή ή όχι. Αλλά και για τις τράπεζες τα οφέλη ήταν σημαντικά.

Καταρχήν βελτιώθηκε η εξυπηρέτηση καθώς μοιράστηκε ο όγκος των συναλλαγών μεταξύ ATM και υπαλλήλων της τράπεζας. Συνέπεια ήταν η μείωση της αναμονής των πελατών και η μείωση των παραπόνων εκ μέρους τους. Επιπλέον απομακρύνθηκε η ανάγκη επέκτασης του ωραρίου των τραπεζών. Επίσης αποδεσμεύτηκε προσωπικό από τυποποιημένες τραπεζικές εργασίες, το οποίο αξιοποιήθηκε σε ένα μεγαλύτερο φάσμα δημιουργικών εργασιών.

Οι τράπεζες χρησιμοποιούν τα ATM ως μέσο για τη διατήρηση αλλά και την διεύρυνση του μεριδίου τους στην αγορά. Πλέον κάθε τράπεζα χρησιμοποιεί ATM. Τα ATM έχουν

εξαπλωθεί πέρα από τους χώρους των καταστημάτων των τραπεζών και σε άλλους κατάλληλα επιλεγμένους χώρους έντονης κυκλοφορίας (όπως πανεπιστήμια, αεροδρόμια, εμπορικά καταστήματα, σούπερ μάρκετ κ.α). Το μέγεθος τόσο της χωροταξικής όσο και της αριθμητικής τους εξάπλωσης, αποδεικνύει ότι τα συστήματα αυτά παρέχουν μεγάλα οφέλη στις τράπεζες και απολαμβάνουν μεγάλης αποδοχής από το κοινό που τα προτιμά όλο και περισσότερο για τις συναλλαγές του, λόγω της αυξημένης ταχύτητας εξυπηρέτησης που προσφέρουν.

Η ύπαρξη ενός εκτεταμένου δικτύου ATM αποτελεί ένδειξη ισχύος και ευρωστίας για το τραπεζικό ίδρυμα. Προσδίδει τη δυνατότητα να διεκδικήσει μεγάλους πελάτες, εξασφαλίζοντας τη διαχείριση των λογαριασμών αυτών των πελατών.

Τα ATM αποτελούν ένα νέο κανάλι επικοινωνίας μεταξύ της τράπεζας και του πελάτη. Οι τράπεζες, χρησιμοποιούν τα ATM και ως μέσα διαφήμισης νέων προϊόντων και υπηρεσιών. Από αυτή τη πρακτική εξοικονομούν χρήματα, δημιουργούν αρχική ζήτηση για νέα προϊόντα, ενημερώνουν τους πελάτες για τη διεύρυνση του δίκτυο τους και τις διαθέσιμες υπηρεσίες τους και φυσικά παρέχουν ένα σύνολο χρήσιμων άλλων πληροφοριών όπως αλλαγές στη τιμολογιακή τους πολιτική με πιο άμεσο τρόπο.

Τέλος το σημαντικότερο όφελος από όλα είναι η μείωση του κόστους των τραπεζικών εργασιών, που ήταν και ο αρχικός στόχος. (www.nbg.gr)

2.2 Μηχανήματα Κέντρου Αυτόματων Συναλλαγών (ΚΑΣ)

Τα μηχανήματα αυτόματων συναλλαγών εξυπηρετούν πελάτες ή μη της Τράπεζας για πληρωμές και καταθέσεις μετρητών, αλλά και πιο ειδικές συναλλαγές, όπως αγορά εισιτηρίων, ενημέρωση βιβλιαρίου τραπεζικού λογαριασμού ή έκδοση παραβόλων. Η διαδικασία είναι απλή και γίνεται αποκλειστικά με την εισαγωγή μετρητών στο μηχάνημα ΚΑΣ. Το δίκτυο μηχανημάτων καλύπτει όλη την Ελλάδα και λειτουργεί με ασφάλεια στο εσωτερικό των καταστημάτων των τραπεζών και εκτός καταστημάτων σε επιλεγμένους χώρους.

Πλεονεκτήματα:

- ✓ Συναλλαγές για πελάτες και μη της Τράπεζας
- ✓ Πληρωμή λογαριασμών πιστωτικών καρτών όλων των ελληνικών τραπεζών που συμμετέχουν στο σύστημα ΔΙΑΣ
- ✓ Εξόφληση λογαριασμών δημοσίων φορέων, εταιρειών τηλεφωνίας και πολλών άλλων συνεργαζόμενων ιδιωτικών επιχειρήσεων
- ✓ Κατάθεση μετρητών σε τραπεζικό λογαριασμό
- ✓ Πληρωμή λογαριασμών πιστωτικών καρτών
- ✓ Καταβολή δόσεων δανείου
- ✓ Ο πελάτης κάνοντας τις συναλλαγές στα μηχανήματα ΚΑΣ εξοικονομεί χρόνο, αφού δεν χρειάζεται να περιμένει στην ουρά στην αντίστοιχη υπηρεσία ή στο ταμείο του τραπεζικού καταστήματος με μηδενικά έξοδα ή πολύ χαμηλές χρεώσεις. (www.alpha.gr)

2.3 E-banking

Το e-banking αντιπροσωπεύει ένα νέο εναλλακτικό κανάλι συναλλαγών, που προσφέρεται από τις τράπεζες στους πελάτες, σε σχέση με τις παραδοσιακές μεθόδους. Για τους πελάτες που έχουν πρόσβαση στο internet, το e-banking παρέχει ασύγκριτη ευκολία, ταχύτητα και ασφάλεια στις συναλλαγές τους, είναι διαθέσιμο σε 24ωρη βάση και προσβάσιμο από οποιαδήποτε μέρος του κόσμου. Ο πελάτης έχει στη διάθεσή του ένα ευέλικτο μέσο συναλλαγών, οι οποίες συνήθως παρέχονται και με μειωμένο κόστος. Επίσης το e-banking αποτελεί ένα πολύτιμο εργαλείο για μια τράπεζα, ώστε να προσφέρει υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, ικανοποιώντας τους πελάτες της αυξάνοντας τα ποσοστά διατήρησης και την πίστη τους. (www.winbank.gr)

Η άνθιση του Διαδικτύου την τελευταία πενταετία έφερε πιο κοντά τις τράπεζες στους πελάτες τους.

Το online banking παρέχει στην τράπεζα που αποφασίζει να επενδύσει σε αυτό σημαντικά οφέλη: α) αποκτά ένα συμπληρωματικό δίκτυο για την προσέγγιση πελατών αφού δεν απαιτείται η φυσική παρουσία του πελάτη στο κατάστημα. β) μειώνει το λειτουργικό κόστος επειδή οι συναλλαγές μέσω internet έχουν χαμηλότερο κόστος. γ) αποκτά πρόσβαση στο κοινό μιας ευρύτερης γεωγραφικά περιοχής.

Οι κυριότερες υπηρεσίες που παρέχονται στα πλαίσια της ηλεκτρονικής τραπεζικής παρέχουν πληροφορίες σχετικά με λογαριασμούς, κινήσεις λογαριασμών, υπόλοιπα και κινήσεις πιστωτικών καρτών, πληρωμές δόσεων δανείων, πληρωμές προς ΔΕΚΟ, εξοφλήσεις κάθε είδους λογαριασμών και πάγιων εντολών. Επιπλέον, διατίθενται και πιο εξειδικευμένες υπηρεσίες όπως χρηματιστηριακές συναλλαγές σε πραγματικό χρόνο και παρακολούθηση του χαρτοφυλακίου των μετοχών του πελάτη καθώς επίσης και προσωπικές υπηρεσίες πελάτη όπως για παράδειγμα προσωπικά μηνύματα από την τράπεζα, εκτύπωση αποδείξεων συναλλαγών και προσωπικές προσφορές ανεξαρτήτου ωραρίου. (www.capital.gr)

2.3.1 Internet (web) banking

Η Υπηρεσία internet banking είναι ευρέως διαδεδομένη και προτιμάται περισσότερο σε σχέση με τις υπηρεσίες mobile και phone banking. Ο χρήστης της υπηρεσίας μπορεί να έχει τις εξής πληροφορίες για τα προϊόντα της τράπεζας χωρίς να χρειάζεται να την επισκεφτεί :

- ✓ πληροφορίες λογαριασμών,
- ✓ πληροφορίες σχετικά με τις κάρτες του
- ✓ πληροφορίες χαρτοφυλακίου
- ✓ πληροφορίες δανείων

- ✓ πληροφορίες για μεταφορές κεφαλαίων

Επίσης μπορεί να διενεργεί :

- ✓ μεταφορές κεφαλαίων
- ✓ πληρωμές πιστωτικών καρτών της ίδιας ή άλλης τράπεζας
- ✓ Πληρωμές δημοσίου μέσω του διατραπεζικού συστήματος DIAS (για Φ.Π.Α, Εργοδοτικές εισφορές Ι.Κ.Α ή πληρωμές όπως είναι οι ΟΤΕ, ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ)
- ✓ Πληρωμές λογαριασμών ΔΕΚΟ σταθερής και κινητής τηλεφωνίας
- ✓ Υπηρεσία Μαζικών Πληρωμών (cash management) η οποία προσφέρεται αποκλειστικά σε επαγγελματίες πελάτες.
- ✓ Υπηρεσίες εισαγωγών – εξαγωγών (International Trade service) για επιχειρήσεις
- ✓ Χρηματιστηριακές εντολές
- ✓ Αίτηση ανοίγματος λογαριασμού
- ✓ Αίτηση χορήγησης δανείου ή πιστωτικής κάρτας
- ✓ Αίτηση χορήγησης καρτέ επιταγών

Το internet banking ως μέσω συναλλαγών μέσω του Διαδικτύου αποτελεί ένα μόνο κομμάτι της ηλεκτρονικής τραπεζικής,. Ίσως ο λόγος που αναφέρεται το internet banking ως ηλεκτρονική τραπεζική είναι πως η σύνδεση μέσω του Διαδικτύου αποτελεί το δημοφιλέστερο εναλλακτικό κανάλι διανομής.

Τα πλεονεκτήματα του internet banking σε σχέση με τους παραδοσιακούς τρόπους

διενέργειας τραπεζικών συναλλαγών είναι σημαντικά, τόσο για τους πελάτες των τραπεζών όσο και για τις ίδιες, μερικά από αυτά είναι:

- ✓ Ευκολία χρήσης, διαθεσιμότητα υπηρεσιών σε 24ωρη βάση 365 ημέρες το χρόνο,
- ✓ Δυνατότητα πρόσβασης στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της τράπεζας, ανεξάρτητα από την τοποθεσία στην οποία βρίσκεται ο χρήστης. Μοναδική προϋπόθεση για τον πελάτη είναι η δυνατότητα πρόσβασης στο internet.
- ✓ Αποσυμφόρηση των τραπεζικών καταστημάτων: Ένας στόχος των τραπεζών είναι η αποσυμφόρηση των καταστημάτων και η σταδιακή μετατροπή του τόσο σε ένα συμβουλευτικό κέντρο για τα προϊόντα και τις υπηρεσίες του ομίλου.
- ✓ Ταχύτερη διαδικασία και ολοκλήρωση των συναλλαγών σε σχέση με τους παραδοσιακούς τρόπους
- ✓ Μεγαλύτερη ασφάλεια για την τράπεζα

2.3.2 Mobile banking

Η υπηρεσία mobile banking αποτελεί τον πιο εξελιγμένο τρόπο επικοινωνίας με την τράπεζα, δίνοντας στον πελάτη τη δυνατότητα συνεχούς ενημέρωσης για τους λογαριασμούς του και τη διενέργεια τραπεζικών συναλλαγών μέσω του κινητού του τηλεφώνου 24 ώρες το 24ωρο, 365 μέρες το χρόνο, από όπου και αν βρίσκεται εύκολα και γρήγορα, εξοικονομώντας πολύτιμο χρόνο και κόστος.

Η πρόσβαση στην υπηρεσία παρέχεται από οποιοδήποτε σημείο του κόσμου εύκολα, γρήγορα και με μεγάλη ασφάλεια. Επίσης η υπηρεσία αυτή είναι διαθέσιμη στους πελάτες όλων των εταιριών κινητής τηλεφωνίας. Πρόσβαση στην υπηρεσία έχει κάθε πελάτης άμεσα χωρίς κάποιες επιπλέον ρυθμίσεις. Απλά χρειάζεται μια σύνδεση στην ηλεκτρονική σελίδα της τράπεζας μέσω της φορητής του συσκευής.

Η υπηρεσία mobile banking που παρέχουν οι τράπεζες δίνει τη δυνατότητα στους πελάτες να ενημερώνονται για τους λογαριασμούς τους και να πραγματοποιούν τραπεζικές συναλλαγές μέσω συσκευών νέας τεχνολογίας . Οι δυνατότητες που έχουν είναι πολλές και ενδεικτικά παρουσιάζονται μερικές από αυτές:

- ✓ Πληρωμές-μεταφορές: Ο χρήστης μπορεί να καταχωρίσει πάγιες εντολές για πληρωμές, μεταφορές και εμβάσματα από ένα λογαριασμό του σε κάποιον άλλο και να διαχειριστεί εύκολα τις οφειλές του.
- ✓ Διαχείριση καρτών: Διαχειρίζεται τις πιστωτικές κάρτες, παρακολουθεί τις κινήσεις και τα υπόλοιπά τους, τα αναλυτικά τους στοιχεία και τέλος, πληρώνει τις δόσεις.
- ✓ Διαχείριση δανείων: Μέσω της υπηρεσίας mobile banking έχει πολλές και χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με τα δάνεια που έχει στην τράπεζα
- ✓ Αγοραπωλησία μετοχών: Είναι άλλη μια χρήσιμη υπηρεσία του mobile banking.

Η τεχνολογία και συγκεκριμένα το mobile banking είναι άλλη μια λύση εύκολη και απλή που χρησιμοποιούν ολοένα και περισσότεροι χρήστες κυρίως νεότερης ηλικίας.
(www.winbank.gr)

2.3.3 Phone banking

Η υπηρεσία phone banking αποτελεί άλλη μια σύγχρονη μέθοδο επικοινωνίας με την τράπεζα χωρίς να χρειάζεται η φυσική παρουσία του πελάτη. Δίνει τη δυνατότητα άμεσης συναλλαγής οποιαδήποτε στιγμή της ημέρας.

Η μόνη προϋπόθεση για τη χρήση της υπηρεσίας να επικοινωνήσει ο πελάτης από κινητό ή σταθερό τηλέφωνο. Σε αντίθεση με το internet και mobile banking, η χρήση της υπηρεσίας phone banking δεν απαιτεί πρόσβαση στο internet.

Η ηλεκτρονική εξυπηρέτηση είναι προσιτή και εύχρηστη. Οι συναλλαγές γίνονται

αυτόματα με απλές φωνητικές εντολές. Το σύστημα ή ο εκπρόσωπος της τράπεζας (εφόσον ζητηθεί από τον πελάτη) καθοδηγεί με τις εντολές τον πελάτη για να πραγματοποιήσει τη συναλλαγή.

Οι συναλλαγές που μπορεί να πραγματοποιήσει ο πελάτης-χρήστης της υπηρεσίας είναι παρόμοιες με αυτές που εξυπηρετεί το internet και mobile banking .

2.4 Πιστωτικές κάρτες

Πιστωτική κάρτα είναι η μορφή του λεγόμενου "πλαστικού χρήματος", σύγχρονου και διαδεδομένου τρόπου συναλλαγών, που παρέχει τη δυνατότητα αγοράς αγαθών ή υπηρεσιών χωρίς άμεση εκταμίευση μετρητών για πληρωμή της αξίας τους. Οι πιστωτικές κάρτες εκδίδονται κυρίως από πιστωτικά ιδρύματα (π.χ. τράπεζες) παρέχοντας πλεονεκτήματα όπως για παράδειγμα ευκολία και ασφάλεια στις συναλλαγές, γιατί ο κάτοχος της κάρτας δεν χρειάζεται να έχει μαζί του μετρητά με κίνδυνο να χαθούν. Τα τελευταία χρόνια η ευρεία διάδοση των πιστωτικών καρτών και ο τραπεζικός ανταγωνισμός έχουν οδηγήσει σε μια συνεχή επέκταση των παρεχόμενων υπηρεσιών μέσω συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, διευρύνοντας έτσι την κλασική λειτουργία της κάρτας ως μέσου πληρωμών. Η προσπάθεια αυτή αποσκοπεί κυρίως στη διεύρυνση της πελατείας του τραπεζικού φορέα, στην εξυπηρέτηση και ικανοποίηση του πελάτη και του συνεργαζόμενου φορέα.

Η πιστωτική κάρτα εκδίδεται στο όνομα ενός πελάτη και οι συναλλαγές χρεώνονται σε έναν ανοιχτό πιστωτικό λογαριασμό με καθορισμένο από πριν πιστωτικό όριο. Το πιστωτικό αυτό όριο, το οποίο επηρεάζεται από την πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη (credit score/credit rating), καθορίζει ουσιαστικά και την αγοραστική του δύναμη.

Συνήθως η πιστωτική κάρτα που εκδίδει μια ελληνική τράπεζα είναι συνδεδεμένη με κάποιο από τους παγκόσμιους οργανισμούς πιστωτικών καρτών (visa, mastercard,

american express, maestro) και αυτό δίνει την δυνατότητα στον κάτοχο - πελάτη να μπορεί να την χρησιμοποιεί σε παγκόσμιο επίπεδο.

Η κάρτα όταν ο χρήστης χρησιμοποιεί το πιστωτικό περιθώριο που του δίνει η τράπεζα και εξοφλεί όλο το οφειλόμενο ποσό κάθε φορά και όταν γίνονται αγορές με τις διάφορες προσφορές των καταστημάτων με άτοκες δόσεις, είναι ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο.

Τα κυριότερα πλεονεκτήματα των πιστωτικών καρτών είναι:

- ✓ Συναλλαγές μέσω Internet/Τηλεφώνου.
- ✓ Παροχή δωρεάν βραχυπρόθεσμης πίστωσης όταν το συνολικό οφειλόμενο υπόλοιπο εξοφλείται μέσα στην περίοδο χάριτος
- ✓ Προστασία Αγορών.
- ✓ Η αντικατάσταση του κινδύνου μεταφοράς μεγάλων χρηματικών ποσών με τη δυνατότητα πραγματοποίησης πληρωμών μέσω της πιστωτικής κάρτας
- ✓ Υπερανάληψη μετρητών.
- ✓ Αγορές με Δόσεις.
- ✓ Αγορές σε όλο τον κόσμο.

Η γκάμα των σύγχρονων πιστωτικών καρτών εμπλουτίζεται με την **prepaid card**.

Η προπληρωμένη κάρτα λειτουργεί ακριβώς σαν μια χρεωστική ή πιστωτική κάρτα, με τη διαφορά ότι δε συνδέεται με τον τραπεζικό σου λογαριασμό ή με ένα λογαριασμό πίστωσης από την τράπεζα. Οι προπληρωμένες κάρτες θυμίζουν στον τρόπο λειτουργίας τους τα καρτοκινητά. Η χρήση τους εξαρτάται από το πόσο θα τις «φορτίσει» ο χρήστης τους.

Αποτελούν ένα ηλεκτρονικό «πορτοφόλι». Ο κάτοχός τους μπορεί να τις φορτίσει με μετρητά, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν για αγορές σε εμπορικά καταστήματα ή για συναλλαγές εξ αποστάσεως.

Το ανώτατο ύψος που μπορεί να χρεωθεί στην κάρτα εξαρτάται από το ποσό με το οποίο την έχει φορτίσει ο κάτοχός της.

Η prepaid card αποτελεί μία διέξοδο για όσους θέλουν να πραγματοποιήσουν αγορές στο Διαδίκτυο και δεν θέλουν ή δεν διαθέτουν την απαιτούμενη πιστοληπτική ικανότητα για να εκδώσουν μια πιστωτική κάρτα.

Επιπλέον, με δεδομένο ότι οι prepaid cards έχουν συγκεκριμένο όριο, το οποίο διαμορφώνεται από τον ίδιο τον κάτοχό τους, δημιουργούν ένα αίσθημα ασφάλειας καθώς ο κίνδυνος απάτης περιορίζεται σε αυτό το ύψος, σε αντίθεση με τις πιστωτικές ή χρεωστικές κάρτες όπου το πλαφόν ημερήσιων αγορών εξαντλείται στο διαθέσιμο όριο και στο υπόλοιπο του καταθετικού λογαριασμού αντίστοιχα. Έτσι, για παράδειγμα, αρκετοί καταναλωτές φορτώνουν στην κάρτα μόνο το ποσό της αγοράς που θέλουν να πραγματοποιήσουν, ώστε να περιορίσουν σε αυτό το ύψος την πιθανή ζημιά τους στην περίπτωση που πέσουν θύματα απάτης.

Υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία προπληρωμένων καρτών που προσφέρεται από τράπεζες, καλύπτοντας ένα μεγάλο εύρος αναγκών.

Μερικές από τις πιο δημοφιλείς είναι οι κάρτες δώρου (gift cards), οι κάρτες ταξιδιών (travel cards), οι «εικονικές» κάρτες για αγορές στο διαδίκτυο (virtual cards) και οι κάρτες για νέους (youth cards).

Η καινοτομία των καρτών σήμερα αφορά στις κάρτες **contactless**.

Η τεχνολογία contactless αποτελεί το μέλλον στον τομέα των πληρωμών και δημιουργεί σημαντικές προοπτικές και ευκαιρίες διευρύνσεως των εργασιών για τις εκδότριες τράπεζες. Παράλληλα αποτελεί ένα σημαντικό βήμα για την ανάπτυξη του «οικοσυστήματος» που θα υποστηρίξει την πραγματοποίηση αγορών με την χρήση κινητού τηλεφώνου (mobile payments). Το πλήθος των καρτών τεχνολογίας contactless

και οι επιχειρήσεις που διαθέτουν τεχνολογία contactless διευρύνονται συνεχώς, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Η κάρτα Contactless είναι ακριβώς όπως μία πιστωτική, χρεωστική ή προπληρωμένη κάρτα αλλά είναι πολύ πιο απλή και γρήγορη στη χρήση της, καθώς δεν απαιτείται η είσοδός της σε τερματικό μηχάνημα και η εισαγωγή PIN.

Η κάρτα Contactless έχει στην μπροστινή της πλευρά το χαρακτηριστικό σύμβολο της «εκπομπής σήματος» και μπορείτε να χρησιμοποιηθεί σε κάθε επιχείρηση που έχει το ίδιο σύμβολο στο τερματικό της μηχανήμα. (www.alpha.gr)

2.5 Factoring και Leasing

2.5.1 Factoring (Ανάληψη απαιτήσεων τρίτων)

Το Factoring, με την σύγχρονη μορφή του εφαρμόστηκε στις ΗΠΑ ήδη πριν τη δεκαετία του 1950, όποτε και εισήλθε και στην Ευρώπη, όπου πολύ γρήγορα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη. Στην Ελλάδα για πρώτη φορά το factoring εμφανίστηκε το 1990 επικαλούμενο ως σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.

Το Factoring είναι ένα σύγχρονο χρηματοπιστωτικό εργαλείο, το οποίο απευθύνεται κυρίως σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το Factoring είναι μία συμβατική σχέση στα πλαίσια της οποίας μία εταιρεία Factoring αγοράζει το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των απαιτήσεων του πελάτη- πωλητή που προέρχονται από την πώληση επί πίστωση εμπορευμάτων ή παροχή υπηρεσιών και προσφέρει σε αυτόν ορισμένες υπηρεσίες. Οι πιο βασικές από αυτές είναι η χορήγηση προκαταβολών, η κάλυψη πιστωτικού κινδύνου και η διαχείριση των εκχωρούμενων απαιτήσεων (δηλαδή το αν ο αγοραστής είναι φερέγγυος, αν υπάρχει λογιστικός έλεγχος και είσπραξη απαιτήσεων κ.α.). Συνεπώς, το Factoring παρέχει ένα πακέτο υπηρεσιών από χρηματοδότηση και ασφάλιση πιστωτικού κινδύνου, μέχρι και παροχή υπηρεσιών με σκοπό την κάλυψη των αναγκών του πελάτη.

Μερικά από τα πιο σημαντικά χαρακτηριστικά του Factoring είναι η εκχώρηση του συνόλου των απαιτήσεων ή ένα αυστηρά οριοθετημένο μέρος αυτών από τον πελάτη

προς την εταιρεία factoring και η δυνατότητα επιλογής της καλύτερης δυνατής υπηρεσίας, μέσα από ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, ως προς τις ανάγκες του πελάτη από τον ίδιο τον πελάτη. Όσον αφορά τις υπηρεσίες, που παρέχονται από το factoring, είναι η χρηματοδότηση, η κάλυψη πιστωτικού κινδύνου και η διαχείριση των απαιτήσεων. Πιο συγκεκριμένα, ως προς την υπηρεσία της χρηματοδότησης, η οποία είναι η συνηθέστερη και κυριότερη υπηρεσία του factoring, αυτή έχει συνήθως την μορφή της χορήγησης προκαταβολών του πελάτη- πωλητή (τιμολόγια, συναλλαγματικές κ.τ.λ.) σε ποσοστό 75%-90%. Πρόκειται για τριμερή συνεργασία μεταξύ ενός προμηθευτή, των οφειλετών του και ενός εξειδικευμένου χρηματοοικονομικού ενδιάμεσου (factor), ο οποίος αναλαμβάνει τη λογιστική παρακολούθηση, διαχείριση και είσπραξη των επί πιστώσει απαιτήσεων. Επιπλέον παρέχεται η δυνατότητα χορήγησης προκαταβολών επί της αξίας τους και υπό προϋποθέσεις, ο factor αναλαμβάνει και την κάλυψη του πιστωτικού κινδύνου του προμηθευτή.

Υπάρχουν πολλά είδη factoring όπως τα ακόλουθα:

- ✓ Πλήρες ή γνήσιο factoring,
- ✓ Εγχώριο (domestic) factoring,
- ✓ Διεθνές ή εξαγωγικό (international or export) factoring
- ✓ Factoring με ή χωρίς δικαίωμα αναγωγής
- ✓ Factoring χωρίς χρηματοδότηση (maturity factoring).
- ✓ Factoring μόνο για χρηματοδότηση (bulk factoring).
- ✓ Εμπιστευτικό (disclosed) factoring.
- ✓ Μη Εμπιστευτικό (undisclosed) factoring.

Σε ότι αφορά τον προμηθευτή, τα πλεονεκτήματα είναι τα εξής:

- ✓ Πρώτον, το factoring αποτελεί μια εναλλακτική και συμπληρωματική μορφή χρηματοδότησης που διευκολύνει και μεγαλώνει την πιστοληπτική ικανότητα του προμηθευτή.
- ✓ Δεύτερον, το factoring ενισχύει χρηματοδοτικά και διευκολύνει την ρευστότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς επίσης συμβάλλει στην αύξηση των πωλήσεων και συνεπώς και στην αύξηση των κερδών.
- ✓ Τρίτον, συμβάλλει στην ορθολογικότερη χρηματοοικονομική διαχείριση των επιχειρήσεων που δεν διαθέτουν οργανωμένα λογιστήρια και νομικά τμήματα.
- ✓ Τέταρτον, το factoring παρέχει καλύτερο δίκτυο πληροφόρησης και ευκολότερο να ελέγχεται ο πελάτης και να αξιολογείται η φερεγγυότητα του.

Ενώ ένα σημαντικό μειονέκτημα του factoring σε ότι αφορά τον προμηθευτή είναι ότι στην περίπτωση που τα εισπρακτέα τιμολόγια είναι πολλά και μικρής αξίας, το διαχειριστικό κόστος αυξάνεται και το factoring γίνεται απρόσφορο και δαπανηρό.

Όσον αφορά την εταιρία factoring τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα είναι τα εξής:

- ✓ Η αύξηση του πελατειακού της χώρου, βελτίωση των συναλλαγών της και γενικότερα η αύξηση του κύκλου εργασιών της, και
- ✓ Η υψηλή απόδοση των κεφαλαίων της. (www.nbg.gr), (B. Γαλάνης Αθήνα 2000)

2.5.2 Leasing (Χρηματοδοτική και Λειτουργική μίσθωση)

Οι δύο κυριότερες κατηγορίες Leasing είναι η χρηματοδοτική μίσθωση (financial

leasing) και η λειτουργική μίσθωση (operating leasing). Στην περίπτωση της λειτουργικής μίσθωσης, η εταιρεία leasing εκμισθώνει στον μισθωτή κεφαλαιουχικό εξοπλισμό για ορισμένο χρονικό διάστημα και έπειτα μπορεί να τα εκμισθώσει σε άλλο πελάτη. Σε κάθε περίπτωση εκμίσθωσης, ο εκμισθωτής συντηρεί τα μηχανήματα και παρέχει την ασφάλιση του πάγιου στοιχείου. Σε ότι αφορά, την δεύτερη κατηγορία leasing, τα μηχανήματα δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άλλους μισθωτές και αυτό διότι πέραν της εκμίσθωσης τους, εκκρεμεί και τραπεζικό δάνειο, το οποίο πρέπει να αποσβεστεί στην διάρκεια του συμβολαίου.

Το financial leasing ή χρηματοδοτική μίσθωση, είναι μια σύμβαση βάση της οποίας μια επιχείρηση ή ένας επαγγελματίας, έναντι καταβολής περιοδικής αμοιβής (μίσθωμα) στους εκμισθωτές, μισθώνει κεφαλαιουχικό εξοπλισμό για επαγγελματική χρήση, για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα. Μετά τη λήξη του χρονικού διαστήματος ο εκμισθωτής μπορεί να ανανεώσει τη μίσθωση ή να το αγοράσει έναντι συμβολικού τιμήματος ή να το επιστέψει στον εκμισθωτή. Η χρηματοδοτική μίσθωση είναι μια μορφή χρηματοδότησης εναλλακτική και συμπληρωματική του παραδοσιακού δανεισμού και της μίσθωσης κεφαλαιουχικών αγαθών.

Με τη μέθοδο της χρηματοδοτικής μίσθωσης, η εταιρία leasing αγοράζει τον εξοπλισμό με χρηματοδότηση από τράπεζες για λογαριασμό το μισθωτή-πελάτη ο οποίος καθορίζει το είδος και τις προδιαγραφές του εξοπλισμού. Η εταιρία leasing έχει την νομική κυριότητα του εξοπλισμού μέχρι την λήξη της σύμβασης. Στη χρηματοδοτική μίσθωση μπορεί να συμμετέχει και τρίτο πρόσωπο, ο κατασκευαστής του εξοπλισμού. Αυτός που κατασκευάζει τον εξοπλισμό μπορεί να τον πουλήσει στην εταιρία leasing η οποία με την σειρά της το εκμισθώνει στον μισθωτή – πελάτη. Ο μισθωτής – πελάτης έχει την δυνατότητα να αγοράσει τον εξοπλισμό μετά τη λήξη της σύμβαση.

Οι εταιρίες leasing δεν προμηθεύουν απλώς κάποια μηχανήματα με περιοδική καταβολή μισθωμάτων στον πελάτη αλλά προσφέρουν και διαφορές τεχνικές υπηρεσίες, συντήρηση και επισκευή του μισθωμένου εξοπλισμού, τα έξοδα των οποίων επιβαρύνουν

τον πελάτη. Ο πελάτης μπορεί να διαπραγματευτεί με την εταιρία leasing όλους τους όρους των συμβάσεων, τα μισθώματα, τη χρονική διάρκεια της μίσθωσης, τις εναλλακτικές λύσεις κ.λπ. Η χρηματοδοτική μίσθωση από χωρά σε χωρά διαφέρει, διότι διαφέρουν οι νομικές, οι φορολογικές και οι λογιστικές συνθήκες που την καθιστούν άλλοτε αποτελεσματικότερη και άλλοτε λιγότερο αποτελεσματική.

Η μέθοδος leasing χρησιμοποιείται σε όλους τους τομείς της βιομηχανίας, με την βοήθεια πάγιων στοιχείων όπως τα κινητά πάγια στοιχεία, τα ακίνητα πάγια στοιχεία.

Μερικές άλλες μορφές leasing, που χρησιμοποιούνται σήμερα είναι οι ακόλουθες:

- ✓ Άμεση μίσθωση (direct leasing):
- ✓ Πώληση- επαναμίσθωση (sale and lease back).
- ✓ Συμμετοχή ή εξισορροπητική μίσθωση (leveraged leasing).
- ✓ Μίσθωση κατά παραγγελία (custom lease)
- ✓ Πρόγραμμα μίσθωση- πώληση (ventor lease program).
- ✓ Ειδική μορφή μίσθωσης (master lease line)
- ✓ Διεθνής ή διασυνοριακή μίσθωση (off- shore ή cross- border leasing)

Το leasing συμβάλλει στην ταχύτερη ανανέωση και στον εκσυγχρονισμό του εξοπλισμού με αποτέλεσμα την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Ένα από τα χαρακτηριστικά του leasing είναι η ευελιξία που αυτό μπορεί να παρουσιάσει, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την ιδανική προσαρμογή στην μοναδικότητα κάθε επενδυτικής πρότασης και την ταχύτατη αντιμετώπιση των αιτημάτων των πελατών. Ένα άλλο πλεονέκτημα του leasing είναι η δυνατότητα που δίνει στις επιχειρήσεις να πραγματοποιήσουν σημαντικού ύψους επενδύσεις χωρίς να διαθέτουν ίδια κεφάλαια ή να καταφεύγουν στο μακροπρόθεσμο δανεισμό. Επιπρόσθετα, προστατεύεται ο μισθωτής

από την αύξηση του πληθωρισμού, καθώς τα μισθώματα συμφωνούνται στην αρχή της σύμβασης και παραμένουν σταθερά μέχρι την λήξη της. Εκτός από την αύξηση του πληθωρισμού, ο μισθωτής έχει και φοροαπαλλαγές και οφέλη από αναπτυξιακούς νόμους. Τέλος, σε εθνικό επίπεδο, το leasing βοηθάει στην συμπλήρωση του χρηματοδοτικού μηχανισμού της χώρας με ένα καινούργιο χρηματοδοτικό θεσμό και στην αύξηση της παραγωγικότητας και της διεθνούς ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.

Παρόλα αυτά, υπάρχουν και κάποια βασικά μειονεκτήματα στην χρηματοδοτική μίσθωση. Ένα από αυτά είναι το μεγάλο ονομαστικό κόστος της χρηματοδότησης μέσω leasing σε σχέση με άλλες μορφές χρηματοδότησης. Επίσης, για να έχουν την ψιλή κυριότητα του εξοπλισμού και την παρακολούθηση του, οι εταιρείες leasing παρεμβαίνουν σε οικονομικά και διαχειριστικά θέματα του μισθωτή τους. Ο μισθωτής χάνει την υπολειμματική αξία του εξοπλισμού, καθώς όταν λήξει η σύμβαση του, πρέπει να κάνει νέα σύμβαση ή να επιστρέψει τον εξοπλισμό. (B. Γαλάνης Αθήνα 2000)

2.6 Private Banking

Το Private Banking στοχεύει στην προσφορά εξατομικευμένων υπηρεσιών διαχείρισης περιουσίας σε ιδιώτες πελάτες μεγάλης οικονομικής επιφάνειας. Μπορεί να ενταχθεί στις εργασίες μιας Universal Τράπεζας συνήθως ως μία από τις Γενικές Διευθύνσεις της, αλλά εξίσου αποτελεσματικά μπορεί να αποτελεί και αυτόνομη τραπεζική οντότητα. Κύριο αντικείμενο των εργασιών είναι η προνομιακή εξυπηρέτηση των μεγάλων πελατών της Τράπεζας, η επίτευξη των επενδυτικών στόχων και η ανταπόκριση σε θέματα που αφορούν τη διαχείριση, την αξιοποίηση και τη μετάβαση στις επόμενες γενιές της συνολικής περιουσίας (κινητής και ακίνητης) του ιδιώτη πελάτη.

Για κάθε τράπεζα το ύψος κεφαλαίων του πελάτη από το οποίο ξεκινάει το Private Banking, εν γένει, διαφέρει κυρίως λόγω της διαφορετικής διαστρωμάτωσης της πελατείας που κάθε τραπεζικός οργανισμός επιλέγει να ακολουθήσει.

Το Private Banking δε λειτουργεί μέσω του δικτύου καταστημάτων της τράπεζας, αλλά μέσω ξεχωριστών Μονάδων σε χώρους διαφορετικούς από αυτούς των καταστημάτων, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η εχεμύθεια του πελάτη και να δίνεται προτεραιότητα στην άνεση, την ταχύτητα και την αμεσότητα στην εξυπηρέτηση των αναγκών του. Ο πελάτης αποκτά έναν Προσωπικό Σύμβουλο (Private Banker), ο οποίος αποτελεί το συνδετικό κρίκο του πελάτη με την Τράπεζα και είναι αρμόδιος να ανταποκριθεί σε όλες τις ανάγκες του πελάτη που σχετίζονται με υπηρεσίες, προϊόντα και τεχνογνωσία της Τράπεζας.

Γίνεται, λοιπόν, σαφές πως πρακτικά το Private Banking επιχειρεί να προσφέρει στον ιδιώτη πελάτη μεγάλης οικονομικής επιφάνειας το σύνολο των πόρων, της τεχνογνωσίας και της εξειδίκευσης της Τράπεζας για δική του αξιοποίηση.

Στον τομέα των επενδύσεων, που αποτελεί και το κύριο πεδίο εργασιών του Private Banking, ο πελάτης μπορεί να επιλέξει μεταξύ των εξής τριών υπηρεσιών διαχείρισης χαρτοφυλακίου:

- Εν λευκώ Διαχείριση ή Διαχείριση Απεριόριστης Εντολής αποτελεί Σύμβαση Παροχής Επενδυτικών Υπηρεσιών, κατά την οποία η διαχείριση του χαρτοφυλακίου ανατίθεται εξολοκλήρου σε εξειδικευμένα Τμήματα ή Θυγατρικές Διαχείρισης Κεφαλαίων (π.χ., Asset Management ή ΑΕΔΑΚ).
- Συμβουλευτική Διαχείριση, κατά την οποία ο πελάτης επιθυμεί τη συνεχόμενη ροή πληροφόρησης, προτάσεων και αναλύσεων, ώστε να βοηθηθεί στον προσδιορισμό των βέλτιστων επενδυτικών κινήσεων που ο ίδιος επιλέγει να εκτελέσει.

- Σύμβαση Εκτέλεσης Εντολών, η οποία προβλέπει τη γρήγορη και αποτελεσματική εκτέλεση των εντολών του πελάτη και διασφαλίζει την πρόσβαση σε κάθε είδους προϊόν και στο σύνολο των αγορών παγκοσμίως.

Κυρίαρχο στοιχείο στο οποίο θα πρέπει να βασίζεται η επενδυτική διαδικασία αποτελεί το προφίλ κινδύνου του πελάτη. Στον τομέα διαχείρισης περιουσίας ο πελάτης λαμβάνει κατευθύνσεις, συμβουλές και υπηρεσίες για σύνθετα θέματα, όπως είναι ο οικονομικός προγραμματισμός για το σύνολο της ζωής του (π.χ., μελλοντικές ανάγκες ρευστότητας, προγραμματισμός εισοδήματος κατά τα συντάξιμα χρόνια). Επιπρόσθετα λαμβάνονται σημαντικές αποφάσεις σχετικά με την υλοποίηση επαγγελματικών ή/και προσωπικών σχεδίων του πελάτη. Οι παραδοσιακές τραπεζικές εργασίες υπάρχουν στις υπηρεσίες που προσφέρει κάθε Private Banking και είναι αναπόσπαστο κομμάτι της εξυπηρέτησης του πελάτη οι οποίες εκτελούνται με ασφάλεια από τους Προσωπικούς Συμβούλους, χωρίς την απαίτηση παρουσίας του πελάτη σε κατάσταση της Τράπεζας. (www.epistimonikomarketing.gr)

2.7 Τραπεζοασφαλιστικά προϊόντα (bancassurance)

Οι τραπεζοασφαλίσεις έχουν κατακτήσει τα τελευταία χρόνια τη χρηματοοικονομική και την ασφαλιστική αγορά, δίνοντας νέα προοπτική στην ανάπτυξη του κλάδου των ασφαλίσεων.

Η εξειδίκευση των ασφαλιστικών εταιρειών στην σχεδίαση και την προώθηση νέων σύνθετων χρηματοοικονομικών και ασφαλιστικών προγραμμάτων, καθώς και οι μηχανισμοί οργάνωσης, το εκτεταμένο δίκτυο και το επαγγελματικό κύρος των τραπεζικών ιδρυμάτων, αποτελούν εγγύηση για την αξιοπιστία του θεσμού. Υιοθετήθηκε στην Ευρώπη τη δεκαετία του '70 και στην Ελλάδα τη δεκαετία του '80, με επιφύλαξη αρχικά, παγιώνεται όμως αργά αλλά σταθερά στην συνείδηση των καταναλωτών.

Η σημαντική καθυστέρηση που παρατηρήθηκε στην Ελλάδα οφείλεται κυρίως στην έλλειψη του κατάλληλου θεσμικού πλαισίου, στην ανάγκη προσαρμογής των δικτύων και των προγραμμάτων των εταιρειών, καθώς και στον περιορισμένο χρόνο πώλησης απο το γκισέ των τραπεζών για προϊόντα τόσο ευαίσθητα και πολύπλοκα. Σήμερα είναι χαρακτηριστικό ότι σχεδόν όλες οι ασφαλιστικές εταιρείες συνεργάζονται με τράπεζες ή επιδιώκουν να συνεργαστούν, αναγνωρίζοντας στο bancassurance το ρόλο ενός αποτελεσματικού δικτύου, που συμβάλλει στην αύξηση της παραγωγής και της κερδοφορίας τους. (www.hba.gr)

Αρχικά οι τράπεζες προσέφεραν στους καταναλωτές ασφαλιστικά προϊόντα σχετικά με τις δανειακές συμβάσεις, όπως ασφάλειες κατοικίας οι οποίες είναι απαραίτητες για την λήψη στεγαστικού δανείου, ή ασφάλειες ζωής. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια με την ανάπτυξη του κλάδου του bancassurance, τα ασφαλιστικά προγράμματα που προσφέρονται μέσω τραπεζών έχουν αυξηθεί και έχουν αναπτυχθεί ειδικές μορφές προϊόντων που προκύπτουν από συγκεκριμένες τραπεζικές συναλλαγές ή τη βελτίωση τραπεζικών προϊόντων ώστε να γίνουν πιο ανταγωνιστικά τα οποία μπορούν να χωριστούν στις εξής κατηγορίες:

- **Προϊόντα αποπληρωμής τραπεζικών δανείων:** Με αυτά τα προϊόντα διασφαλίζεται ότι σε περιπτώσεις θανάτου ή μόνιμης ολικής ανικανότητας του δανειολήπτη θα αποπληρώνεται κανονικά το δάνειο μέσω της ασφάλειας.

- **Προϊόντα καταθέσεων:** Τα οποία περιλαμβάνουν ασφαλίσεις όπως προστασία καταθέσεων ή ασφάλιση εγγυημένου εισοδήματος. **Αποταμειευτικά-επενδυτικά προϊόντα:** Όλα τα συμβόλαια που γνωρίζουμε, ως συμβόλαια σύνταξης ή συμβόλαια δημιουργίας εφάπαξ ή παιδικά συμβόλαια κ.λπ. στην ουσία είναι αποταμειευτικά-επενδυτικά συμβόλαια, με πολλούς και διαφορετικούς συνδυασμούς. Κάθε τέτοιο συμβόλαιο περιέχει και ασφαλιστικό και επενδυτικό μέρος. Τα συμβόλαια μιας καταβολής είναι κατά τεκμήριο πάντοτε επενδυτικά. Με ένα αποταμειευτικό-επενδυτικό ασφαλιστικό συμβόλαιο, ουσιαστικά υπάρχει πρόσβαση σε παγκόσμιες αγορές, μέσω

των επενδύσεων της ασφαλιστικής εταιρείας, πράγμα που δεν θα μπορούσε να κάνει ο καθένας μόνος του και με τόσο μικρά ποσά όσο τα ετήσια ασφάλιστρά του. Ο πελάτης εξασφαλίζει τη διαχείριση των χρημάτων του από επαγγελματίες διαχειριστές κεφαλαίων και είτε μέσω των εγγυημένων προγραμμάτων είτε μέσω της διασποράς των επενδυτικών επιλογών, μειώνει τον επενδυτικό κίνδυνο. Παράλληλα, το αυστηρό νομικό πλαίσιο και οι εποπτικοί μηχανισμοί που σήμερα ισχύουν, εξασφαλίζουν την προστασία του κεφαλαίου σε μεγάλο βαθμό. Προγράμματα με εγγυημένες αποδόσεις. Είναι τα προγράμματα που έχουν εγγυημένη ετήσια απόδοση επενδύσεων για όλη τη διάρκειά τους (κλασικά προγράμματα) και με συμμετοχή του ασφαλισμένου πελάτη, σε τυχόν απόδοση των επενδύσεων, πάνω από το ετήσιο εγγυημένο ποσοστό. Προγράμματα χωρίς εγγυημένες αποδόσεις. Είναι τα προγράμματα που δεν έχουν εγγυημένη ετήσια απόδοση επενδύσεων, γιατί στηρίζονται στις αποδόσεις μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων (προγράμματα Unit Linked). Συνήθως παρέχεται η δυνατότητα στον πελάτη να συμμετέχει στη διαμόρφωση των επενδυτικών επιλογών (πιο συντηρητικές ή πιο επιθετικές). Σε κάθε αποταμιευτικό ή επενδυτικό πρόγραμμα, υπάρχει η δυνατότητα για τον πελάτη να προσθέτει και καθαρές ασφαλιστικές καλύψεις. Οι συνηθέστερες είναι:

- Ασφάλιση θανάτου
- Ασφάλιση μόνιμης ολικής ανικανότητας
- Ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων
- Ασφάλιση νοσοκομειακής ή εξωνοσοκομειακής περίθαλψης
- Ασφάλιση επιδομάτων υγείας και απώλειας εισοδήματος

- **Απλά τυποποιημένα προϊόντα:** Η κατηγορία αυτή αναφέρεται σε ομαδικές ασφαλίσεις που απευθύνονται σε εξειδικευμένες ομάδες πελατών της τράπεζας και συνήθως περιλαμβάνουν ωφελήματα σε περίπτωση θανάτους από ατύχημα, μόνιμης ολικής ανικανότητας, νοσοκομειακά κ.α.

Το bancassurance έχει επικεντρωθεί κυρίως στους κλάδους ζωής (ασφάλιση και αποταμίευση- επένδυση), ωστόσο πολλές τράπεζες, που συνεργάζονται με ασφαλιστικές εταιρίες, μπορούν να προσφέρουν και οποιοδήποτε άλλο προϊόν ζητηθεί, όπως η

ασφάλιση αυτοκινήτου.

Η σημερινή δύσκολη συγκυρία, η αβεβαιότητα για το μέλλον και οι συνεχώς μειούμενες παροχές από το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης καθιστούν σήμερα περισσότερο αναγκαία από ό,τι στο παρελθόν τα αποταμιευτικά, συνταξιοδοτικά και επενδυτικά προϊόντα που προωθούνται μέσω του bancassurance. Τράπεζες και ασφαλιστικές αναδιοργανώνουν τη στρατηγική και σχεδιάζουν ευέλικτα και προσιτά προγράμματα που μπορούν να αντισταθμίσουν τη μείωση των κοινωνικών παροχών του κράτους. Ταυτόχρονα, οι καταναλωτές αναζητούν λύσεις - και κυρίως στα συνταξιοδοτικά προϊόντα - που θα διασφαλίσουν ότι στο μέλλον θα μπορούν να αντεπεξέλθουν στις οικονομικές τους ανάγκες.

Στην Ελλάδα, έχει γίνει πλέον ευρέως κατανοητό ότι η σύνταξη που μέχρι τώρα εθεωρείτο «υποχρέωση» του κράτους - είναι ατομική υπόθεση του καθενός εργαζομένου. Το κράτος, με τα πενιχρά μέσα που διαθέτει, στοχεύει στο να εξασφαλίσει ένα ελάχιστο επίπεδο διαβίωσης για τους πολίτες του.

Οι συνεργασίες τραπεζών -ασφαλιστικών

Στην Ελλάδα όλες και οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, έχουν αναπτύξει το τμήμα bancassurance. Η Εθνική Τράπεζα προσφέρει ασφαλιστικά προγράμματα με την θυγατρική της, Εθνική Ασφαλιστική, η Eurobank με την Eurolife, η Alpha με την Alphalife και με την AXA, ενώ οι Τράπεζα Πειραιώς προσφέρει πολλά προγράμματα σε συνεργασία με την Ergo, την ING και την Interamerican.

Τα οφέλη του καταναλωτή

Αυτό που καθιστά αξιόπιστα τα ασφαλιστικά προϊόντα που πωλούνται από το τραπεζικό δίκτυο είναι η οργάνωση και το κύρος των Τραπεζών σε συνδυασμό με μια αυστηρότερη

εποπτεία των εργασιών τους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι τα ελεύθερα δίκτυα των ασφαλιστών δεν παρέχουν υπηρεσίες ποιότητας.

Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τους διαμεσολαβούντες, το οποίο αναγνωρίζει τις Τράπεζες ως ειδική κατηγορία διαμεσολαβούντων, θα εξομαλύνει περαιτέρω τον ανταγωνισμό καθώς η Πολιτεία αναγνωρίζει πλέον πλήρως το ρόλο τους σε αυτό, όπως συμβαίνει ήδη εδώ και χρόνια στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες.

Υποχρεώσεις και δικαιώματα

Ειδικά στις περιπτώσεις των δανείων, αυτό που ισχύει σε κάθε περίπτωση είναι ότι η τράπεζα δεν μπορεί να υποχρεώσει τον δανειολήπτη να ασφαλιστεί σε συγκεκριμένη ασφαλιστική εταιρεία. Ο δανειολήπτης είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει ασφαλιστήριο συμβόλαιο με τους όρους και τις καλύψεις που ζητούνται στην δανειακή σύμβαση, ωστόσο η επιλογή ασφαλιστικής εταιρείας και ασφαλιστή είναι στην διακριτική ευχέρεια του.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί σχετικά με τις σύγχρονες τραπεζικές υπηρεσίες ότι τα ATM-ΚΑΣ το e-banking, το mobile banking, οι πιστωτικές κάρτες και σε ορισμένες κατηγορίες το bancassurance χρησιμοποιούνται κατά κόρον από το ευρύ κοινό και έχουν ένα σαφέστατο προβάδισμα έναντι των χρηματοοικονομικών εργαλείων factoring και leasing και private banking που όπως προαναφέραμε αφορά συγκεκριμένο πελατολόγιο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Η ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΤΕΣΣΑΡΩΝ ΣΥΣΤΗΜΙΚΩΝ ΤΡΑΠΕΖΩΝ Εθνικής, Πειραιώς, Alpha Bank και Eurobank ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2011, 2012 και 2013

Πρίν την ανάλυση των αριθμοδεικτών θα ήταν χρήσιμο να αναφέρουμε πώς προέκυψαν οι 4 αυτές συστημικές τράπεζες. Στην συνέχεια του κεφαλαίου γίνεται εκτενής αναφορά στις συγνωνεύσεις των ελληνικών τραπεζών και τα οφέλη αυτών.

Εθνική Τράπεζα

Η Εθνική Τράπεζα επίσης, μετά από διαγωνιστική διαδικασία που προωθήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος μετά και από την έγκριση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, απορρόφησε μόνο το υγιές τμήμα της τράπεζας First Business Bank (FBB). Από τις 13 Μαΐου 2013, το δίκτυο των 19 καταστημάτων της FBB λειτουργεί υπό το σχήμα και την ευθύνη της Εθνικής Τράπεζας. Η Εθνική Τράπεζα, μετά από συμμετοχή σε διαγωνιστική διαδικασία που προωθήθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, απορροφά το υγιές τμήμα της τράπεζας PROBANK. Το υγιές τμήμα της PROBANK, με βάση στοιχεία 31ης Μαρτίου 2013, που θα απορροφηθεί από την Εθνική Τράπεζα αφορά σε:

- 3.103 εκ. ευρώ στοιχεία Ενεργητικού, εκ των οποίων 2.597 εκ. ευρώ Χορηγήσεις
- 3.203 εκ. ευρώ στοιχεία Παθητικού, εκ των οποίων 3.123 εκ. Καταθέσεις
- Δίκτυο 112 καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα

Τράπεζα Πειραιώς

Ο Όμιλος Πειραιώς απορρόφησε και ενοποίησε την Αγροτική, τη Γενική, τη Millennium και τρεις κυπριακές τράπεζες. Στο τέλος του Μάρτη του 2013, το προφίλ συνολικό ενεργητικό του Ομίλου Πειραιώς έφτασε τα 99 δις ευρώ, τα

μετά προβλέψεων δάνεια τα 65 δις ευρώ και οι καταθέσεις πελατών 56 δις ευρώ, ενώ ο Όμιλος απασχολούσε 25.000 εργαζόμενους περίπου, με συνολικό δίκτυο καταστημάτων 1.750 μονάδες και παρουσία σε 10 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας. Η Τράπεζα Πειραιώς είναι μία τράπεζα στην Ελλάδα με 30% μερίδιο αγοράς στα δάνεια και 29% στις καταθέσεις.

Alpha Bank

Ο Όμιλος Alpha Bank προχώρησε σε δεσμευτική προσφορά εξαγοράς της Εμπορικής Τράπεζας, πλήρως εναρμονισμένη με τους κανόνες και τις ρυθμίσεις που έθεσαν οι αρμόδιες αρχές. Έτσι απέκτησε την Εμπορική Τράπεζα μετά την ανακεφαλαιοποίηση της Credit Agricole S.A., η οποία έχει ήδη εισφέρει 2.905 εκ. ευρώ. Το πλεονέκτημα της Alpha Bank, μετά από την παραπάνω κίνηση, είναι ότι είναι η τράπεζα που χρειάστηκε τα λιγότερα κεφάλαια για την ανακεφαλαιοποίησή της. Αυτό που έκανε ο Όμιλος ήταν να δείξει στους Γάλλους ότι θα ήταν η καλύτερη τράπεζα για να συμμαχήσουν. Όπως λένε οι πληροφορίες, οι Γάλλοι από την αρχή έδειξαν προτίμηση στην Alpha Bank, παρά ο γεγονός ότι πρώτη στην μάχη μπήκε η ΕΤΕ.

Eurobank

Με επίσημη ανακοίνωση του Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας έκλεισε η πώληση του "Νέου Ταχυδρομικού Ταμειτηρίου" και της "Νέας Proton Bank" στη Eurobank. για την εξαγορά του 100% του μετοχικού κεφαλαίου του Νέου Ταχυδρομικού Ταμειτηρίου (Τ.Τ.) και της Νέας Proton Bank (Proton).

Ο νέος Όμιλος, μετά τις εξαγορές του Τ.Τ. και της Proton, θα απασχολεί 20.115 εργαζόμενους και θα διαθέτει συνολικό δίκτυο 1.261 καταστημάτων με παρουσία σε 7 χώρες και με αύξηση των καταθέσεων κατά 12 δις ευρώ, αύξηση που

υπερβαίνει κατά 4,2 δις ευρώ την αντίστοιχη αύξηση των δανείων

Οι παραπάνω εξαγορές θα ολοκληρωθούν με τη λήψη των απαιτούμενων εγκρίσεων από τις αρμόδιες εποπτικές αρχές.

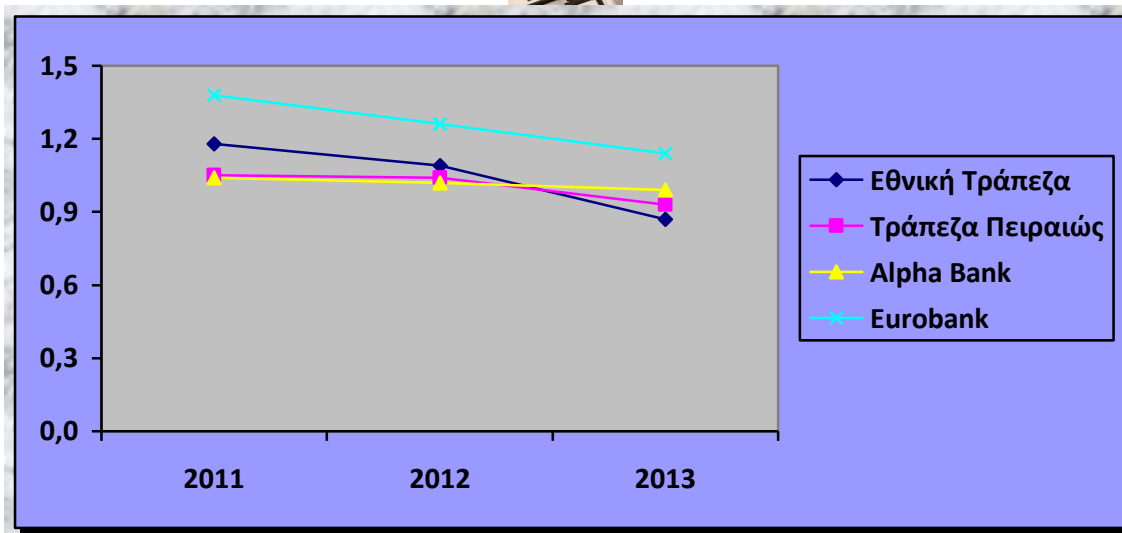
3.1 Ανάλυση αριθμοδεικτών των συστημικών τραπεζών την τελευταία τριετία (Εμπειρική ανάλυση με βάση δημοσιευμένα αποτελέσματα τραπεζών)

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο διεξάγεται μια εκτενής ανάλυση της πορείας των αριθμοδεικτών των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank καθώς και του κλάδου κατά τη διάρκεια των ετών 2011 έως 2013 ως ακολούθως με την διαγραμματική παρουσίαση των τιμών αριθμοδεικτών. Οι δείκτες δείχνουν πως επηρεάστηκαν οι συστημικές τράπεζες από τις συγχωνεύσεις που προαναφέραμε και πως αυτό αποτυπώνεται στους ισολογισμούς τους. Ουσιαστικά εμφανίζει δυνατά και αδύνατα σημεία δείχνοντας τον δρόμο για την κερδοφορία και εξυγίανση των συγκεκριμένων τραπεζών.

Αριθμοδείκτης Παραγωγικότητα (Productivity)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «Παραγωγικότητα» δείχνει την αξία της ‘παραγωγής’ που έχει η τράπεζα. Η αξία αυτή προέρχεται από τις χορηγήσεις δανείων προς τους πελάτες της, τα οποία βρίσκονται στο Ενεργητικό της και αποτελούν την κύρια δραστηριότητα μιας τράπεζας. Ο συγκεκριμένος δείκτης αναμένεται να επηρεάζει θετικά την αποδοτικότητα των τραπεζών, καθώς όσο αυξάνονται τα δάνεια και οι καταθέσεις σε μια τράπεζα, τόσο αυξάνεται και η αποδοτικότητα της.

Ο τύπος βάσει του οποίου υπολογίζεται ο δείκτης της παραγωγικότητας είναι ο ακόλουθος: **Παραγωγικότητα = Δάνεια + Καταθέσεις / Σύνολο Ενεργητικού**

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την πορεία των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα παρατηρούμε ότι ο τραπεζικός κλάδος των συστημικών τραπεζών Εθνική και Eurobank σημειώνει καθοδική πορεία από το 2011 έως και το 2012. Σταθερή παραμένει μόνο η πορεία της Alpha και σε ελάχιστο βαθμό της Πειραιώς με πτώση από το 2012 έως το 2013.

Πίνακας Μέσου Όρου Παραγωγικότητας Τραπεζών Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

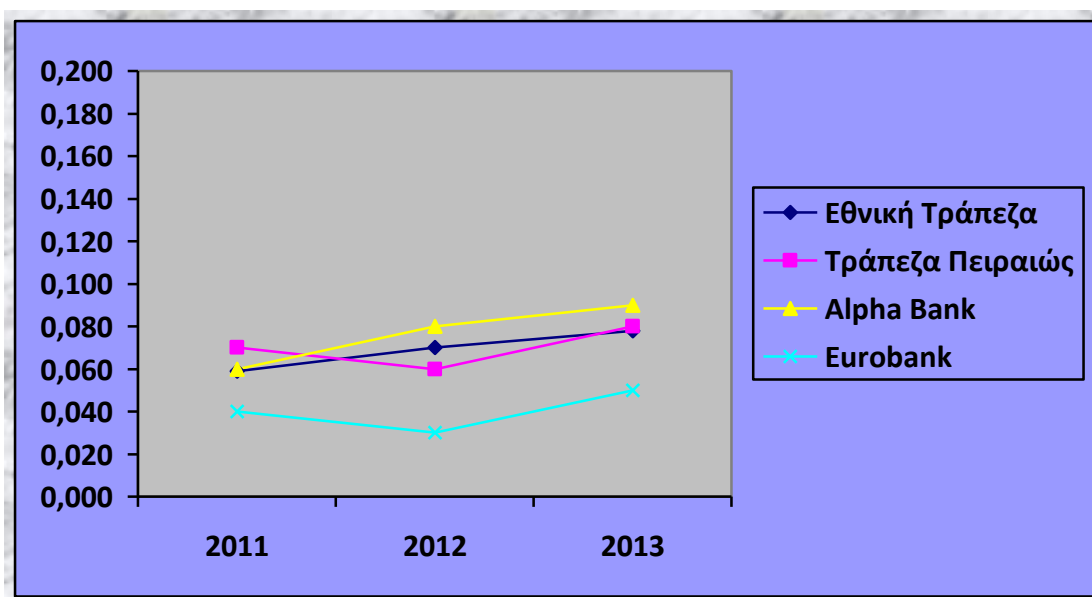
Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Productivity</u>	1,16	1,10	0,985

Αριθμοδείκτης Δανειακή Επιβάρυνση (Leverage)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «Δανειακή επιβάρυνση» δείχνει την επάρκεια των Ιδίων κεφαλαίων που διαθέτει η τράπεζα, ώστε να μπορέσει να «απορροφήσει» οποιονδήποτε κλονισμό και αν δεχθεί. Ένας υψηλός δείκτης αποτελεί ένδειξη πιστοληπτικής

ικανότητας και βιωσιμότητας της τράπεζας. Ο δείκτης της δανειακής επιβάρυνσης αναμένεται να συμβάλλει θετικά στην αποδοτικότητα των τραπεζών, καθώς όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο η αποδοτικότητα της τράπεζας αυξάνεται. Αυτό συμβαίνει γιατί οι πελάτες δείχνουν εμπιστοσύνη, εφόσον από αυτά τα αποτελέσματα φαίνεται ότι η τράπεζα έχει ισχυρή βιωσιμότητα και πιστοληπτική ικανότητα χωρίς να διατρέχει υψηλούς κινδύνους. Ο τύπος που υπολογίζει την δανειακή επιβάρυνση, είναι ο εξής: **Δανειακή επιβάρυνση = Ίδια Κεφάλαια / Σύνολο Ενεργητικού**

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τη Δανειακή Επιβάρυνση των ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα παρατηρούμε ότι ο τραπεζικός κλάδος των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank σημειώνει ανοδική πορεία. Παρατηρείται δε πως η τράπεζα Πειραιώς και Eurobank έχουν καθοδική πορεία Δανειακής Επιβάρυνσης από το 2011 έως το 2012, από το 2012 έως το 2013 σημειώνουν όμως ανοδική πορεία. Η Alpha και η Εθνική όμως έχουν συνεχόμενη ανοδική πορεία σε αυτά τα τρία έτη.

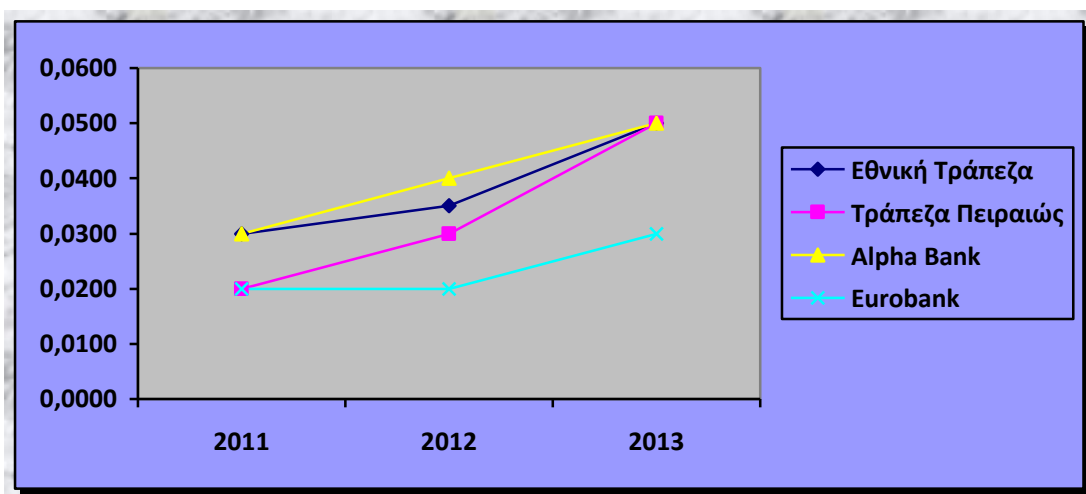
Πίνακας – Μέσο Όρος Δανειακής Επιβάρυνσης Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Leverage</u>	0,058	0,06	0,08

Αριθμοδείκτης Πιστωτικός Κίνδυνος(Credit Risk)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «Πιστωτικός κίνδυνος» δείχνει τον κίνδυνο που ενέχει η τράπεζα από δάνεια που δεν αναμένεται να εισπραχθούν και τα οποία διαθέτει στο χαρτοφυλάκιο της και είναι ένδειξη της ποιότητας των οικονομικών στοιχείων που έχει.

Εκτιμάται ότι αυτός ο δείκτης επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των τραπεζών. Όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο δείκτης, τόσο περισσότερο οι επενδυτές και οι καταθέτες δεν προτιμούν την συγκεκριμένη τράπεζα, εφόσον δείχνει ότι η ποιότητα των στοιχείων που διαθέτει δεν είναι καλή. Ο τύπος βάσει του οποίου υπολογίζεται ο δείκτης της πιστωτικού κινδύνου είναι ο ακόλουθος: **Πιστωτικός κίνδυνος = Προβλέψεις / Χορηγήσεις.**

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τον πιστωτικό κίνδυνο των ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε ότι ο τραπεζικός κλάδος των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank σημειώνει μια ανοδική πορεία από το 2011 έως και το 2013. Ακόμα, μπορούμε να παρατηρήσουμε ότι οι τράπεζες Πειραιώς, Εθνικής και Alpha σημειώνουν τις μεγαλύτερες τιμές από το δείκτη του κλάδου. Αντίθετα, η Eurobank, σημειώνει τις μικρότερες τιμές στο συγκεκριμένο γράφημα.

Πίνακας - Μέσος Όρος Πιστωτικού Κινδύνου Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

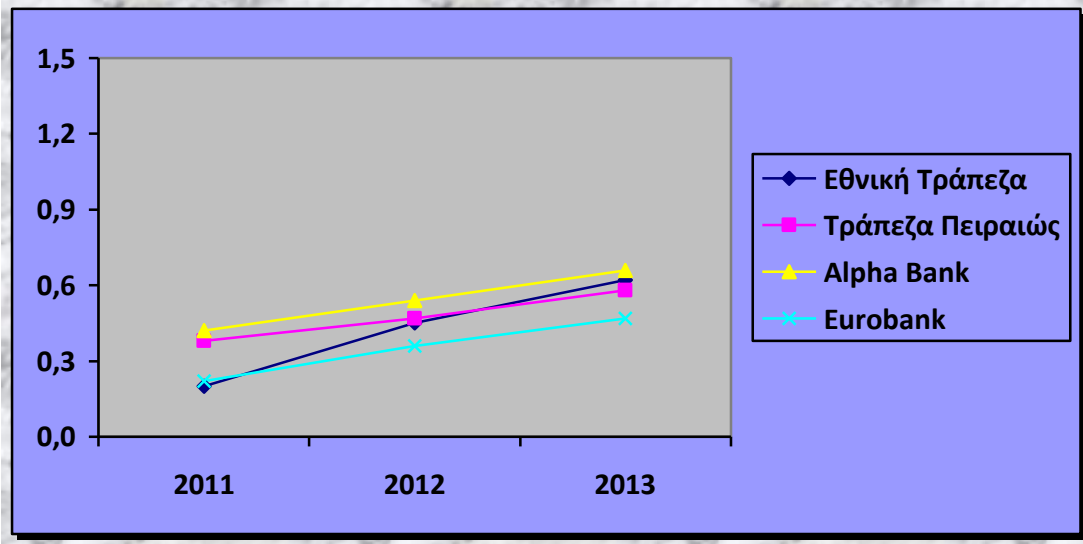
Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Credit Risk</u>	0,025	0,0325	0,045

Αριθμοδείκτης Διαχείριση Λειτουργικών Δαπανών (Operating Expenses management)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «Διαχείριση λειτουργικών δαπανών» δείχνει τι ποσοστό του κύκλου εργασιών της τράπεζας αποτελούν οι λειτουργικές της δαπάνες. Ο δείκτης αυτός υποδεικνύει την ικανότητα της τράπεζας να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα με τα έσοδα από τις εργασίες της που παρέχει, κυρίως όμως από τους τόκους χορηγήσεων.

Ένας υψηλός τέτοιος δείκτης δείχνει ανικανότητα του μάνατζμεντ να ελέγχει τα λειτουργικά έξοδα, και κυρίως τη μισθοδοσία και οδηγεί σε χαμηλή αποδοτικότητα. Συνεπώς, επηρεάζει αρνητικά την αποδοτικότητα των τραπεζών. Ο τύπος σύμφωνα με τον οποίο υπολογίζεται ο δείκτης της διαχείρισης λειτουργικών δαπανών είναι ο ακόλουθος:

$$\text{Διαχείριση λειτουργικών δαπανών} = \text{Λειτουργικές δαπάνες} / \text{Κύκλο εργασιών} .$$

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τη διαχείριση λειτουργικών δαπανών των ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε πως ο κλάδος ακολουθεί μια ανοδική πορεία. Ακόμα μπορούμε να δούμε πως οι τράπεζες Εθνική και Eurobank σημειώνουν την μεγαλύτερη αύξηση, με τις τράπεζες Πειραιώς και Alpha να σημειώνουν μικρότερη αύξηση τιμών.

Πίνακας - Μέσου Όρου Διαχείρισης Λειτουργικών Δαπανών Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Μέσου Όρου Διαχείρισης Λειτουργικών Δαπανών</u>	0,305	0,455	0,465

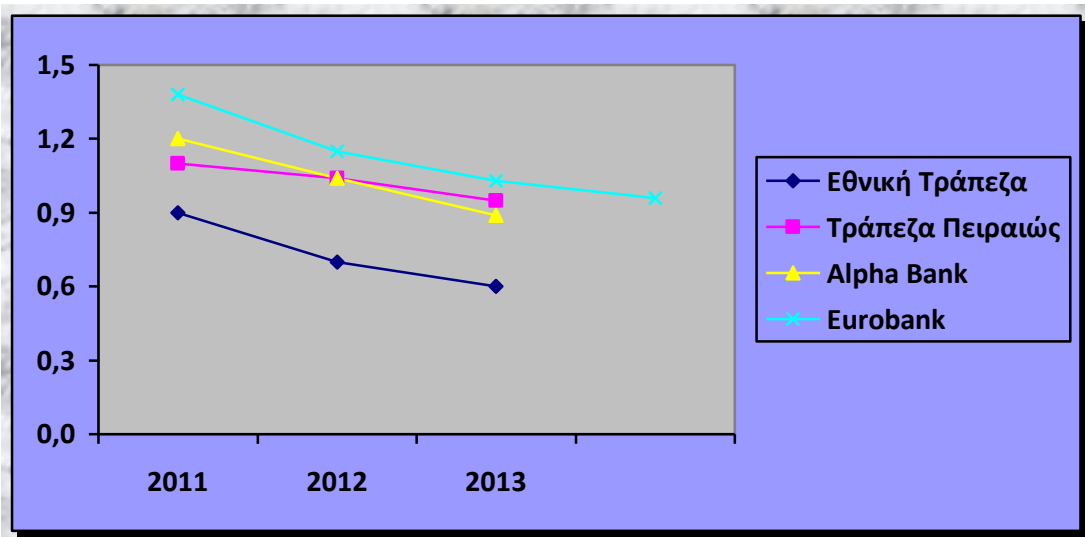

Αριθμοδείκτης Ρευστότητας (Liquidity)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «Ρευστότητα» μετρά το ποσοστό των καταθέσεων το οποίο διοχετεύεται σε δάνεια. Αν το ποσοστό αυτό είναι πολύ υψηλό και μάλιστα μεγαλύτερο της μονάδας, σημαίνει ότι η τράπεζα χρησιμοποιεί όλες τις καταθέσεις και επί πλέον δανεισμό, προκειμένου να δώσει χορηγήσεις με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητάς της.

Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται πως έχει αρνητική επίδραση στην αποδοτικότητα των τραπεζών καθώς ένας πολύ υψηλός δείκτης ενέχει και τον κίνδυνο αδυναμίας εξυπηρέτησης των πελατών της σε περίπτωση αναλήψεων. Ο τύπος με τον οποίο υπολογίζεται ο δείκτης ρευστότητας είναι ο εξής:

$$\text{Ρευστότητα} = \text{Χορηγήσεις} / \text{Καταθέσεις}$$

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τη ρευστότητα των κλάδος των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε πως ο κλάδος ακολουθεί καθοδική πορεία εκείνα τα έτη. Επίσης, μπορούμε να δούμε πως οι τράπεζες Eurobank και Alpha σημειώνουν την

μεγαλύτερη πτώση. Αντίθετα, οι τράπεζες Εθνική και Πειραιώς παρουσιάζονται πιο σταθερές στη πτώση.

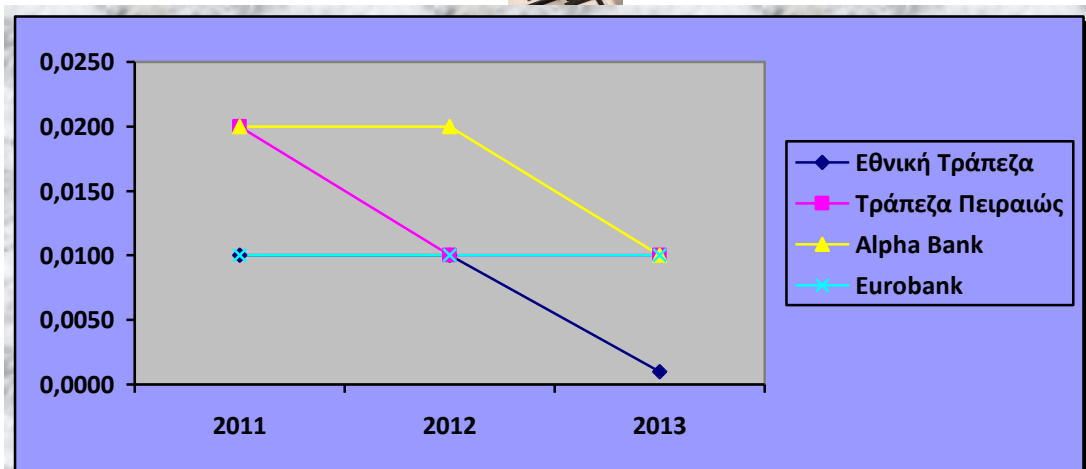
Πίνακας - Μέσος Όρος Ρευστότητας Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Productivity</u>	1,145	0,9825	0,8675

Αριθμοδείκτης Λοιπά Λειτουργικά Έσοδα / Σύνολο Ενεργητικού(Non interest income / Total assets)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «λειτουργικά έσοδα προς σύνολο ενεργητικού» δείχνει την ικανότητα που έχει η τράπεζα να διαχειρίζεται όσο το δυνατόν καλύτερα τα στοιχεία του ενεργητικού της, ώστε να της αποφέρουν υψηλά έσοδα. Τα συγκεκριμένα έσοδα δεν προέρχονται από τόκους δανείων που έχει χορηγήσει η τράπεζα, αλλά από διάφορες άλλες τραπεζικές εργασίες που παρέχει στους πελάτες της όπως π.χ. ενέγγυες πιστώσεις, κ. ά., από τις οποίες λαμβάνει κάποια προμήθεια κατά τη διενέργειά τους. Λόγω της οικονομικής κρίσης και της μείωσης των χορηγήσεων, αυτή είναι μια πηγή εισοδήματος για τις τράπεζες, η οποία αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Αυτός ο δείκτης αναμένεται να επιδρά θετικά στην αποδοτικότητα των τραπεζών, καθώς όσο μεγαλύτερος είναι δείχνει πως εκτελεί περισσότερες εργασίες εκτός χορήγησης δανείων και αυξάνονται ακόμα περισσότερο τα κέρδη της τράπεζας. Υπολογίζεται βάσει του ακόλουθου τύπου:

Λοιπά λειτουργικά έσοδα / Σύνολο Ενεργητικού

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τα Λοιπά λειτουργικά έσοδα / Σύνολο Ενεργητικού των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα, παρατηρούμε πως ο κλάδος ακολουθεί μια καθοδική πορεία με εξαίρεση την σταθερή πορεία της τράπεζας Eurobank. Την μεγαλύτερη πτώση τιμών σημειώνει η Τράπεζα Πειραιώς και Εθνική, ακολουθώντας η Alpha.

Πίνακας - Μέσος Όρος Λοιπών Λειτουργικών Εσόδων / Σύνολο Ενεργητικού Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

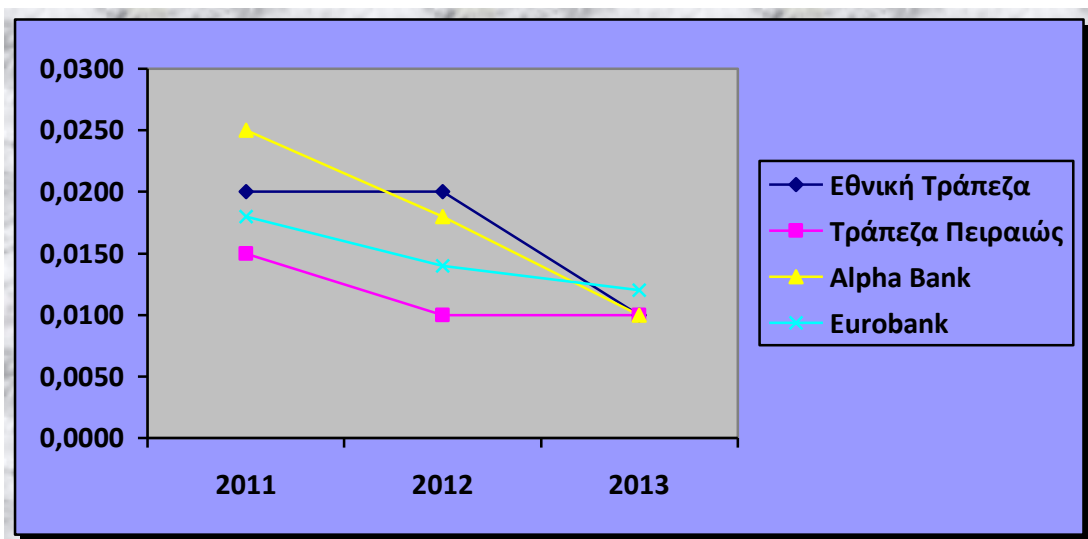
Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Non Interest Income – Total Assets</u>	0,015	0,0125	0,01

Αριθμοδείκτης Καθαρό λειτουργικό περιθώριο κέρδους (Net Interest Margin)

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «καθαρό λειτουργικό περιθώριο κέρδους» δείχνει τη διαφορά μεταξύ του επιτοκίου χορηγήσεων και καταθέσεων στο σύνολο των δανείων και

καταθέσεων της τράπεζας. Υποδεικνύει την ικανότητα που έχει η τράπεζα να διαχειρίζεται όσο το δυνατόν καλύτερα τις χορηγήσεις σε πελάτες της, που περιλαμβάνονται στα στοιχεία του ενεργητικού της, ώστε να της αποφέρουν υψηλά έσοδα. Τα συγκεκριμένα έσοδα προέρχονται από τόκους δανείων που έχει χορηγήσει η τράπεζα. Ο συγκεκριμένος δείκτης επιδρά θετικά στην αποδοτικότητα της τράπεζας, καθώς όσο πιο χαμηλά αποτελέσματα αποδίδει σημαίνει πως η τράπεζα διαθέτει μεγάλο όγκο από μη κερδοφόρα και χαμηλής απόδοσης περιουσιακά στοιχεία. Το αντίθετο συμβαίνει με την απόδοση υψηλών αποτελεσμάτων που σημαίνει πως η τράπεζα είτε έχει ευνοϊκό περιβάλλον επιτοκίων, είτε ότι κινείται σε τομείς που ενέχουν υψηλό κίνδυνο και μεγάλη αποδοτικότητα. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης υπολογίζεται βάσει του ακόλουθου τύπου: **Καθαρό λειτουργικό περιθώριο κέρδους = Μικτό κέρδος εργασιών / Σύνολο Ενεργητικού**

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα του δείκτη «καθαρό λειτουργικό περιθώριο κέρδους» παρατηρούμε πως ο κλάδος έχει καθοδική πορεία από το 2011 έως το 2013. Οι τράπεζες Εθνική και Alpha αναφέρονται ως οι τράπεζες που έχουν την μεγαλύτερη πτώση, ακολουθούμενες από τις τράπεζες Eurobank και Πειραιώς.

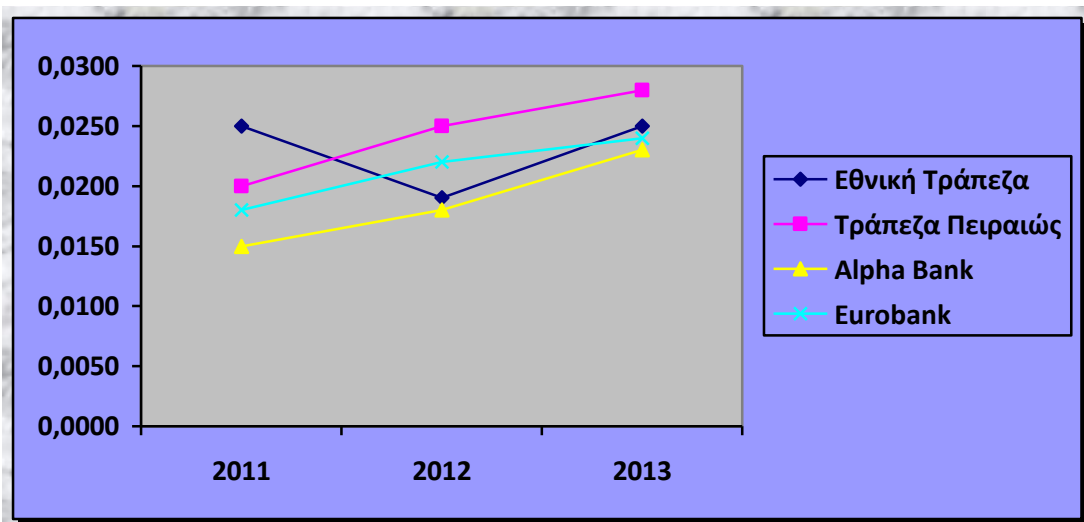

Πίνακας - Μέσος Όρος Καθαρού Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους Βάσει Στοιχείων
Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>Καθαρού Λειτουργικού Περιθωρίου Κέρδους</u>	0,0195	0,0155	0,0335

Αριθμοδείκτης ROA

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης «ROA» (Return On Assets) δείχνει την αποδοτικότητα των συνολικών στοιχείων του ενεργητικού της τράπεζας, τα οποία οδηγούν στην απόκτηση υψηλών κερδών αναλόγως της σωστής αξιοποίησής τους. Ο τύπος με τον οποίο υπολογίζεται ο αριθμοδείκτης ROA είναι ο εξής: $ROA = \frac{\text{Κέρδος προ φόρου}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την αποδοτικότητα ROA των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα παρατηρούμε πως ο κλάδος σημειώνει διακυμάνσεις ανοδικής πορείας για το συγκεκριμένο διάστημα με εξαίρεση την Εθνική Τράπεζα η οποία σημειώνει καθοδική πορεία των συγκεκριμένων τιμών από το 2011 στο 2012. Πιο συγκεκριμένα, η Alpha και η Πειραιώς αναφέρονται με την υψηλότερη άνοδο και Εθνική από το 2012 στο 2013.

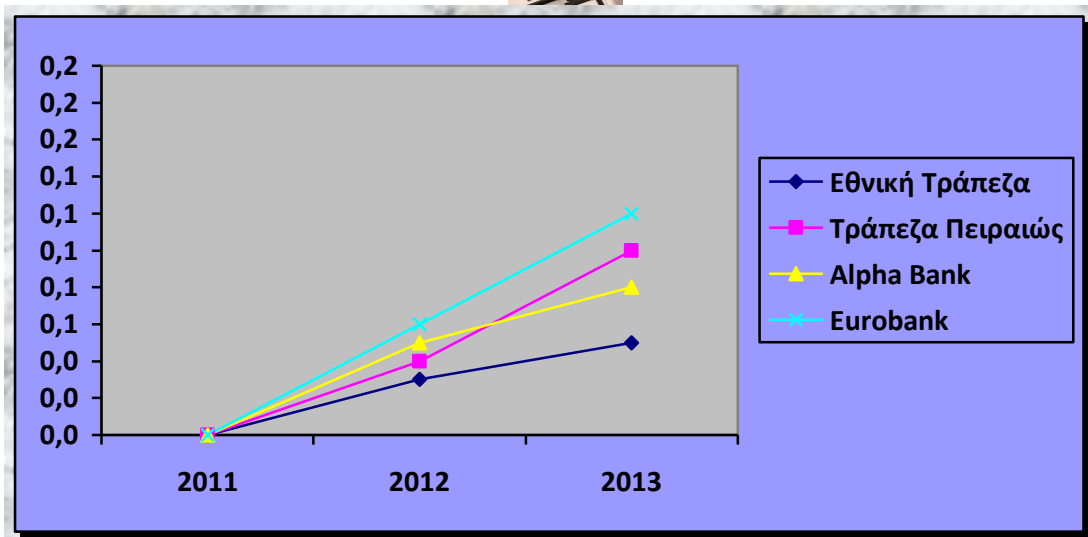
Πίνακας - Μέσος Όρος ROA Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>ROA</u>	0,02075	0,02125	0,02625

Αριθμοδείκτης ROE

Ο χρηματοοικονομικός δείκτης ROE (Return On Equity) μετρά την αποδοτικότητα που έχουν τα χρήματα των μετόχων της τράπεζας. Ουσιαστικά δείχνει το πόσο καλά χρησιμοποιήθηκαν τα κεφάλαια των μετόχων για τη δημιουργία κερδών και ανάπτυξης στην τράπεζα. Ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης υπολογίζεται με βάση το ακόλουθο τύπο:

ROE= Κέρδος προ φόρου / Ίδια Κεφάλαια.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την αποδοτικότητα ROE των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα παρατηρούμε πως ο κλάδος ακολουθεί μια ανοδική πορεία όπου μπορούμε να δούμε πως οι τράπεζες Eurobank και Πειραιώς σημειώνουν την μεγαλύτερη άνοδο, ακολουθούμενες από την Alpha και Εθνική αντίστοιχα.

Πίνακας - Μέσος Όρος ROE Βάσει Στοιχείων Γραφήματος

Έτος	2011	2012	2013
<u>AVERAGE</u>			
<u>ROE</u>	0,002	0,045	0,0875

(Καραβίας Φ., Μονοκρούσος Π., Μαλλιαρόπουλος Δ., Αναστασάτος Τ., 2012), (Πτυχιακή εργασία σπουδάστριας Γεωργίας Καζάνη ΤΕΙ Κρήτης, 2012), (Κ. Κοσμίδου Ιούνιος 2006),(www.nbg.gr) (www.winbank.gr),(www.alpha.gr), (www.eurobank.gr).

3.2 Κύριοι Λόγοι Τραπεζικών Συγχωνεύσεων και Εξαγορών των Συστημικών Τραπεζών στην Ελλάδα

Αναφερόμενοι στους κύριους λόγους τραπεζικών συγχωνεύσεων και εξαγορών των συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα στις μέρες μας, θα λέγαμε πως δεν είναι περίεργο ότι η λειτουργία των επιχειρήσεων συνεχώς αλλάζει και οι περισσότερες μέσα από το σωστό management και τον σωστό προγραμματισμό προσπαθούν και διατηρήσουν και να ισχυροποιήσουν τη θέση τους στην αγορά. Έτσι μια ελληνική τραπεζική επιχείρηση που επιθυμεί τα παραπάνω, θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη στρατηγική απλά και μόνο για να ισχυροποιήσει τη θέση της στην αγορά. Επίσης, ένα πλάνο management είναι απαραίτητο να ακολουθηθεί το οποίο θα είναι σχεδιασμένο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες της κάθε επιχείρησης αλλά και στις ανάγκες της. Αυτόν τον τρόπο ακριβώς ακολουθούν και οι τραπεζικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα οι οποίες θέλουν να κατέχουν μια δυνατή θέση στην αγορά. Είτε είναι μικρές είτε είναι μεγάλες.

Ταυτόχρονα έχουν βλέψεις για επέκταση σε νέες αγορές της Ευρώπης, οι οποίες διαμορφώνονται. Δεν είναι όμως κάποιες φορές λίγοι οι παράγοντες αυτοί σαν αυτόν της οικονομικής ύφεσης στις μέρες μας, οι οποίοι αναγκάζουν κάποιες επιχειρήσεις να μετατραπούν ή και να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις ή εξαγορές μόνο και μόνο για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις δύσκολες οικονομικές καταστάσεις και να κερδίσουν έδαφος στην αγορά. Πάντα όμως οι όποιες εξαγορές και συγχωνεύσεις γίνονται σύμφωνα με τους ισχύοντες Νόμους που υπάρχουν στην Ελλάδα. Κάποιες από αυτές τις συγχωνεύσεις βοηθούν τις επιχειρήσεις που προχωρούν σε αυτές να είναι αποτελεσματικές, να έχουν τεχνολογική πρόοδο, εξορθολογισμό παραγωγής με αποτέλεσμα μειωμένο κόστος παραγωγής και θετικά αποτελέσματα στην οικονομία.

Είναι απαραίτητη να υπολογίζονται από τις αρχές οι οποίες θέλουν κάποιες συγχωνεύσεις όλες οι θετικές επιδράσεις. Παρόλ' αυτά, οι συγχωνεύσεις και οι συνέπειές τους αντιμετωπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δυσπιστία και επιφύλαξη. Το

εγχείρημα του να προχωρήσει μια τραπεζική επιχείρηση η οποία δεσπόζει στην αγορά και περιορίζει τον ανταγωνισμό, απαγορεύεται. Δεν είναι και λίγες οι περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες κατηγορήθηκε ότι είχε σαν κίνητρο να σταματήσει τις όποιες συγκεντρώσεις αφού έτσι κάποιες επιχειρήσεις θα είχαν τέτοια αποτελεσματικότητα και κατά συνέπεια καθόλου ανταγωνισμό.

Αντίστοιχα θα πρέπει να σημειωθεί πως εντός των λόγων για τους οποίους πολλές τραπεζικές επιχειρήσεις καταφεύγουν στις συγχωνεύσεις και εξαγορές, είναι και η επίτευξη των στόχων των μεγαλύτερων τραπεζών, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά. Έτσι λοιπόν αναφέρεται πως με τη μελλοντική πορεία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών οι οποίες θα δοθούν τόσο στην ελληνική αγορά όσο και στην αγορά της Ευρώπης σχετίζονται οι στόχοι των Ομίλων κάθε τράπεζας και των υπευθύνων του μέσα από μια συγχώνευση ή μια εξαγορά στο συγκεκριμένο τομέα. Στόχος τους είναι η παροχή καλύτερων προϊόντων και υπηρεσιών μέσα από τη χρήση νέων συστημάτων εξυπηρέτησης των πελατών αλλά καλύτερης αποτελεσματικότητας του κάθε Ομίλου.

Ως στόχοι των συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα, αναφέρονται επίσης η άμεση ικανοποίηση των πελατών, οι εσωτερικές διεργασίες, όπως ο τομέας των χρηματοοικονομικών και η εκπαίδευση των ανθρώπινων πόρων που έχουν άμεση σύνδεση με τα παραπάνω, ως εξής.

- Ικανοποίηση πελατών
- Αύξηση τραπεζικών καταστημάτων στο εξωτερικό
- Καλύτερη εξυπηρέτηση πελατών από κινητά τηλέφωνα
- Αξιοποίηση τεχνολογιών WAP & SMS
- Νέα υποκαταστήματα σε ευρωπαϊκές χώρες και τις δυσμενείς χώρες.

- Χρήση e-banking για καλύτερη εξυπηρέτηση δίνοντας όλες τις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής συναλλαγής και ειδικά της χρηματιστηριακής εφαρμογής για διεκπεραίωση των συναλλαγών
- Σημαντικό πλαίσιο υπεύθυνης συμπεριφοράς θα πρέπει να είναι οι επαγγελματικοί στόχοι της κάθε τράπεζας και οι αρχές και αξίες ενός Ομίλου
- Ευθύνη απέναντι στους πελάτες της Ελλάδας και των ξένων αγορών. Είναι σημαντικό η κάθε τράπεζα να ενεργεί και να συμμετέχει στην κοινωνία και να προσφέρει αλλά και να αποτελεί σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής της τράπεζας η κοινωνία
- Να υπάρχει ομαδικότητα μαζί με τις ατομικές προσπάθειες των υπαλλήλων.
- Καλύτερη αποτελεσματικότητα της κάθε Τράπεζας
- Καλύτερη ποιότητα χαρτοφυλακίου σε Ελληνική και ξένη αγορά
- Τουλάχιστον μέση ετήσια αύξηση Καθαρών Κερδών Στρατηγική, πληρότητα προϊόντων, ποιοτικές υπηρεσίες από εξειδικευμένο προσωπικό για τα επόμενα έτη με σκοπό η τράπεζα να επιτύχει τους στόχους της. Οι εργαζόμενοι και η συμβολή τους είναι αναγκαία για αυτούς τους στόχους
- Απαραίτητη μια σωστά σχεδιασμένη πολιτική η οποία θα αναπτύσσεται χρόνο με το χρόνο και μέσω της οποίας θα ισχυροποιείται η θέση της στην Ελλάδα καθώς και όλων των τραπεζικών καταστημάτων ώστε να ικανοποιούνται οι πελάτες
- Αποτελεσματικότερη διαχείριση κινδύνων σε ξένες αγορές. Καλύτερη παρακολούθηση αυτών των κινδύνων οι οποίοι προκύπτουν από κάποιες τραπεζικές δραστηριότητες και σαν βάση έχουν τη καλύτερη διεθνή πρακτική
- Διατήρηση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την εταιρική κουλτούρα και τις δεσμεύσεις της

Διοίκησης και των αρχών της νομοθεσίας.(www.bankingnews.gr –
www.capital.gr.)

3.3 Συγχωνεύσεις Τραπεζών στην Ελλάδα- Οφέλη

Οι τέσσερις μεγάλες τράπεζες είναι η ΕΤΕ, η Alpha Bank, η Eurobank και η Πειραιώς. Οι αυξήσεις του κεφαλαίου τους καλύφθηκαν όλες πλήρως από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας το οποίο είχε ήδη προκαταβάλλει και στις τέσσερις τράπεζες τα απαραίτητα κεφάλαια. Είναι γνωστό ότι μέρος των 50 δις, ευρώ είναι τα παραπάνω κεφάλαια τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί και δεσμευτεί και αναφέρονται στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοπιστωτικής βοήθειας και συγκεκριμένα στην ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα. Επομένως η σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι εξασφαλισμένη αλλά το σημαντικότερο είναι ότι και οι καταθέσεις είναι και αυτές εξασφαλισμένες, σύμφωνα με το Ελληνικό Πρόγραμμα.

Σημειώνεται δε πως έπειτα από ανακοίνωση της Alpha Bank, με την συγχώνευση η Alpha Bank εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής και η συνεισφορά της Credit Agricole θα είναι η καθαρή αξία του ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Κανένα υπόλοιπο χρηματοδότησης δεν υφίσταται στο ενοποιημένο σώμα από τη μεταφορά του χαρτοφυλακίου ύψους USD 1,4 δις ευρώ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση αναφέρεται ότι το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής μεταφέρθηκε στη Alpha Bank από τη Credit Agricole, έπειτα από τη συμφωνία εξαγοράς και τη λήψη οικείων κανονιστικών εγκρίσεων από τις Ελληνικές και Κυπριακές Τράπεζες αλλά και από τις επιτροπές Ανταγωνισμού. Έπειτα από την Υπογραφή Συμβάσεως Αγοράς Μετοχών η Credit Agricole κατέβαλλε συνολικά 2.9 δις ευρώ αγοράζοντας ομόλογο της Alpha Bank ύψους 150 εκατ. ευρώ . Κάτι που αποτελεί επένδυση για την τελευταία τράπεζα αφού είναι συνεισφορά για τα εποπτικά κεφάλαια. Επίσης ένα σημαντικό κεφαλαιακό απόθεμα δίνεται στους μετόχους της Alpha Bank από την αναμενόμενη ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος.

Η εξαγορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τη κεφαλαιακή ενίσχυση από την Credit Agricole, συνεισφέρει στην Alpha Bank Καθαρή Αξία Ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Στο ποσό αυτό δεν αναφέρονται οι συνεργείες ή κάποιες άλλες θετικές επιδράσεις. Βασικός επιχειρηματικός συνδυασμός αποτελεί για τη Alpha Bank και το δανειακό χαρτοφυλάκιο με υψηλές καλύψεις από την Εμπορική. Στο κλίμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων η Ελλάδα δείχνει πρόοδο και αρχίζουν να φαίνονται οι πρώτες ενδείξεις καλύτερευσης του οικονομικού κλίματος. Το ενιαίο πλέον σχήμα θα συμβάλλει στην επανεκκίνηση και ανασυγκρότηση του τραπεζικού συστήματος.

Σημαντικό στοιχείο αναφοράς για την Τράπεζα είναι η επικείμενη ανακεφαλαιοποίηση. Οι οικονομίες κλίμακας θα επιτευχθούν από την ανάληψη του λειτουργικού ελέγχου και κυρίως από τον εξορθολογισμό του ενιαίου Δικτύου αλλά και από την ενοποίηση της διοικητικής τομής. Από το μειωμένο κόστος καταθέσεων θα προκύψει συνδυασμός των συνεργειών κόστους με τα παραπάνω αλλά και σταυροειδής πωλήσεις η οποία θα φέρει αξία στους μετόχους.

Η συναλλαγή η οποία προέρχεται από το δεύτερο σε μέγεθος χρηματοοικονομικού ομίλου στην Ελλάδα είναι ένα σημαντικό βήμα προκειμένου να αναδιαρθρωθεί το τραπεζικό σύστημα. Το μερίδιο της Alpha Bank θα είναι 20% σε καταθέσεις και 24% σε χορηγήσεις. Επίσης το γεγονός ότι οι δυο τράπεζες εστιάζουν σε επιχειρηματική πίστη αποτελεί βήμα για αναφορά στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Η κεφαλαιακή βάση της Alpha Bank ενισχύεται από την απόκτηση της Εμπορικής και αποκτά μια πλεονεκτική θέση απέναντι στη μελλοντική ανακεφαλαιοποίηση. Η εξαγορά της Εμπορικής συμβάλλει κατά 2,7 ευρώ έπειτα από την κεφαλαιακή ενίσχυση ύψους 2,9 δις. ευρώ. Από την Credit Agricole.

Σημειώνεται επίσης πως ένα νέο χαρτοφυλάκιο προσέφερε η Εμπορική η οποία παρείχε 22% σε συνολικές χορηγήσεις και έτσι έδωσε κάλυψη σε αυτές ύψους 4,8 δις ευρώ. Ακόμα άλλος ένας λόγος για το υψηλό δανειακό χαρτοφυλάκιο της τράπεζας είναι ότι

αποτελεί ένα σωστό και κατάλληλο επιχειρηματικό σχεδιασμό για την Alpha Bank. Οι τομείς στους οποίους η τελευταία τράπεζα έχει εστιάσει και έχει ήδη μια δυναμική παρουσία, αποτελούν και σημείο ενδιαφέροντος και για την Εμπορική. Στους τομείς αυτούς συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια των επιχειρήσεων απέναντι σε βιομηχανικούς κλάδους και κατασκευαστικούς.

Από τις ετήσιες συνεργείες ύψους 200 εκατ. ευρώ η Alpha Bank θα επωφεληθεί, σε αυτές συμπεριλαμβάνονται συνέργειες ύψους 150 εκατ. ευρώ αλλά ακόμα και 50 εκατ. ευρώ από χρηματοδοτήσεις και έσοδα. Σε διάστημα τριών ετών θα πραγματοποιηθούν οι παραπάνω συνέργειες, από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Οι συνέργειες που έχουν εκτιμηθεί ύψους 150 εκ. ευρώ και που είναι σε πλήρη εξέλιξη. Οι συνέργειες αυτές προέρχονται από εξορθολογισμό Δικτύου, άρση αλληλοκαλύψεων σε λειτουργίες που είναι κεντρικές λειτουργίες αλλά και από τον επανασχεδιασμό επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

- Αναφέρονται εκτιμώμενες συνέργειες οι οποίες είναι σε πλήρη εξέλιξη με ύψος 50 εκατ. ευρώ και το ποσό αυτό είναι αποτέλεσμα της τιμολογιακής κάλυψης προθεσμιακών καταθέσεων της Εμπορικής στην Alpha Bank και της προσαρμογής τους. Επίσης αναμένεται να οδηγήσει σε ακόμα μια δυνατότητα ανατιμολόγησης αλλά και σε αξιοποίηση ευκαιριών που αφορούν σταυροειδής πωλήσεις και ανάπτυξη αυτών σε όσα προϊόντα ανήκουν στο πελατολόγιο της Εμπορικής. Τέλος, η χρηματοδότηση που έχει η Εμπορική από το Ευρωσύστημα είναι περιορισμένη και με αυτό τον τρόπο η συμμετοχή των προερχόμενων από τις κεντρικές τράπεζες κεφαλαίων μειώνονται στον Ισολογισμού του ενιαίου σχήματος. Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι η Alpha Bank έκανε κίνηση «μάτ» αφού ολοκλήρωσε με επιτυχία την εξαγορά της Εμπορικής μιας τράπεζας με τεράστια ιστορία και μεγέθη. (www.alpha.gr – www.hba.gr)

Το τραπεζικό κομμάτι της Αγροτικής που θεωρείται «καλό», πέρασε στα χέρια της Πειραιώς. Η απόφαση αυτή πάρθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος και από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Η κίνηση αυτή αποτελεί μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή και ταυτόχρονα είναι και η έναρξη για μια σειρά από ανακατατάξεις οι οποίες πρόκειται να γίνουν στο ελληνικό σύστημα. Μέσα από αυτή την απόφαση η κυβέρνηση στέλνει μήνυμα για επίσπευση των διαρθρωτικών αλλαγών. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ενέκρινε την ενέργεια αυτή για το λόγο της διασφάλισης της κάλυψης του συνόλου που αφορά το προσωπικό της Αγροτικής Τράπεζας. Οι καταθέσεις της Αγροτικής περνούν στην Πειραιώς καθώς και ένα μεγάλο μέρος των δανείων αλλά και το προσωπικό της ΑΤΕ.

Επίσης, μεταβιβάζονται στην Πειραιώς τα ενήμερα δάνεια για τα οποία θα υπάρξει νομοθετική ρύθμιση σε σύντομο διάστημα. Οι όποιες θυγατρικές οι οποίες σε θα μεταβιβαστούν θα αξιοποιηθούν από το Δημόσιο. Όπως ήταν αναμενόμενη μέσα από ανακοίνωση της η Πειραιώς αναλαμβάνει τη δέσμευση να διασφαλίσει όλες τις θέσεις εργασίας των εργαζομένων της ΑΤΕ. Από τη στιγμή που η Αγροτική διαχωρίστηκε σε δυο κομμάτια δημιουργήθηκε η παραπάνω εξέλιξη της τράπεζας. Ο διαχωρισμός αφορούσε το καλό και το κακό κομμάτι της τράπεζας.

Η πίεση από την ΕΚΤ ήταν μεγάλη προκειμένου να γίνουν γρήγορα όλες οι αποφάσεις που αφορούσαν το μέλλον της ΑΤΕ. Οι πιέσεις προέρχονταν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η οποία άσκησε πίεση για γρήγορη λύση. Υπήρχε ένα συγκεκριμένο χρονικό όριο απόφασης μέχρι τα τέλη Ιουλίου 2012. Προσφορές για την ΑΤΕ είχαν κατατεθεί από τη Eurobank οι οποίες όμως και αποσύρθηκαν. Σύμφωνα με την άποψη κυβερνητικών με αυτή την κίνηση δόθηκε λύση στην ΑΤΕ για να λύσει το πρόβλημα το οποίο υπήρχε για επτά χρόνια στα οποία είχε δοθεί χρηματοδότηση ύψους 5 δις. ευρώ και υπήρχαν ζημίες ύψους 3 δις. ευρώ. Οι όποιες συνέργειες θα ακολουθήσουν θα υπολογίζονται σε 600 εκατ. ευρώ για τα επόμενα τρία χρόνια.

Το σύνολο του ενεργητικού της τράπεζας της νέας θα είναι 75 δις. ευρώ, 35 σε καταθέσεις, 47 δις. ευρώ σε χορηγήσεις. Οι εργαζόμενοι υπολογίζονται σε 1230. Η επωνυμία της καλής τράπεζας θα είναι Νέα Αγροτική Τράπεζα και στην κακή περνούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, οι υποχρεώσεις θυγατρικών και οι εγγυήσεις από το πιστωτικό ίδρυμα. Συνολικά η εκτίμηση για το κακό κομμάτι εκτιμάται στα 3,5 – 4,5 δις. ευρώ. Η Τράπεζα Πειραιώς είναι μία τράπεζα στην Ελλάδα με 30% μερίδιο αγοράς στα δάνεια και 29% στις καταθέσεις

Επιπλέον ο Όμιλος Πειραιώς απορρόφησε και ενοποίησε τη Γενική, τη Millennium και τρεις κυπριακές τράπεζες.

Το "υγιές" κομμάτι της First Business Bank απέκτησε η Εθνική Τράπεζα.

Μεταβιβάστηκαν στοιχεία παθητικού που περιλαμβάνουν το σύνολο των καταθέσεων, ενώ τα προς μεταβίβαση στοιχεία ενεργητικού περιλαμβάνουν ιδίως τα δάνεια, με εξαίρεση όσα βρίσκονται σε οριστική καθυστέρηση. Το ποσό της διαφοράς της αξίας των μεταφερόμενων στοιχείων παθητικού και ενεργητικού καταβλήθηκε από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Έτσι λοιπόν υπό το σχήμα της Εθνικής τα 19 υποκαταστήματα της FBB

Τα βασικά στοιχεία του υγιούς τμήματος της First Business Bank (με βάση στοιχεία 31ης Μαρτίου 2013) που αποκτήθηκαν από την Εθνική Τράπεζα αφορούν σε:

- € 1.403 εκατ. στοιχεία Παθητικού, εκ των οποίων € 1.241 εκατ. Καταθέσεις, και € 162 εκατ. Λοιπές Υποχρεώσεις.
- € 1.382 εκατ. στοιχεία Ενεργητικού, εκ των οποίων € 1.230 εκατ. Χορηγήσεις προ προβλέψεων και € 152 εκατ. λοιπά στοιχεία Ενεργητικού.

Επίσης η Εθνική Τράπεζα, μετά από συμμετοχή σε διαγωνιστική διαδικασία απορροφά το υγιές τμήμα της τράπεζας PROBANK. Το υγιές τμήμα της PROBANK, με βάση στοιχεία 31ης Μαρτίου 2013, που θα απορροφηθεί από την Εθνική Τράπεζα αφορά σε:

- 3.103 εκ. ευρώ στοιχεία Ενεργητικού, εκ των οποίων 2.597 εκ. ευρώ Χορηγήσεις
- 3.203 εκ. ευρώ στοιχεία Παθητικού, εκ των οποίων 3.123 εκ. Καταθέσεις
- Δίκτυο 112 καταστημάτων σε όλη την Ελλάδα

Η Εθνική Τράπεζα, με την απόκτηση του υγιούς τμήματος της First Business Bank, και της PROBANK συνέβαλλε στην αναδιάρθρωση του πιστωτικού συστήματος της χώρας, λειτουργώντας στο πλαίσιο του ρόλου της ως συστημικής τράπεζας.

Σε αυτό το σημείο να αναφέρουμε ότι η Eurobank με την απόκτηση του ΤΤ και της Proton το ενεργητικό του ομίλου Eurobank ξεπερνά τα 76 δις. ευρώ. Συγκεκριμένα το ενεργητικό της Eurobank ανέρχονταν στο τέλος Μαρτίου στα 64,7 δις. ευρώ ενώ με την προσθήκη της Proton ο όμιλος αυξάνει το ενεργητικό του κατά 1 δις. ευρώ περίπου και με το ΤΤ κατά 11 δις. ευρώ. Περαιτέρω στοιχεία δεν υπάρχουν μιας αφού η όλη διαδικασία δεν έχει ακόμα ολοκληρωθεί.

Η ακτινογραφία του τραπεζικού συστήματος φέρει την Τράπεζα Πειραιώς ως τη μεγάλη ωφελημένη σε ό,τι αφορά στα μερίδια αγοράς σε δάνεια και καταθέσεις, την Εθνική Τράπεζα ως τη μεγάλη κερδισμένη με τις χαμηλότερες επισφάλειες και τον καλύτερο δείκτη δανείων προς καταθέσεις, την Alpha Bank ως την τράπεζα με την καλύτερη ρευστότητα και τη χαμηλότερη εξάρτηση από το ευρωσύστημα, ενώ η Eurobank εμφανίζει βελτιωμένη εικόνα με την ενσωμάτωση του νέου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου και της νέας Proton στη Eurobank.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το ελληνικό τραπεζικό περιβάλλον, τα τελευταία χρόνια χαρακτηρίζεται από σημαντικές εξελίξεις, οι οποίες διαμόρφωσαν νέες παραμέτρους στην δομή και στον τρόπο λειτουργίας του. Οι εξελίξεις στην τεχνολογία, το άνοιγμα των αγορών με την παγκοσμιοποίηση έχουν συμβάλει σε ένα πιο ανταγωνιστικό περιβάλλον, στο οποίο οι τράπεζες ανταποκρίνονται ικανοποιητικά με την εισαγωγή νέων προϊόντων και υπηρεσιών και τον εκσυγχρονισμό του τεχνολογικού τους εξοπλισμού.

Σήμερα οι πελάτες μπορούν να κάνουν τραπεζικές συναλλαγές μέσα σε μερικά λεπτά, πράγμα που στο παρελθόν θα διαρκούσε αρκετή ώρα, και αυτό διότι οι τράπεζες έχουν αναπτύξει τραπεζικά προϊόντα μέσω της τεχνολογίας και της πληροφορικής.

Οι ελληνικές τράπεζες έχουν επενδύσει αρκετά σε τέτοιες νεωτεριστικές τραπεζικές συναλλαγές και υπηρεσίες. Επειδή τα τραπεζικά προϊόντα διαρκώς εξελίσσονται θα πρέπει και οι τράπεζες να εκσυγχρονίζονται αλλά και να ενημερώνουν για οτιδήποτε νεότερο τους πελάτες τους.

Είναι σημαντικό να τονιστεί πως η ηλεκτρονική τραπεζική και οι υπηρεσίες που προσφέρει επιδρούν σε μεγάλο βαθμό θετικά και καθίσταται αναγκαία για κάθε τράπεζα. Ωστόσο, προκύπτει μεγάλη ανάγκη για υψηλή τεχνογνωσία ώστε να μπορούν όλοι να ανταποκριθούν θετικά στην νέα εποχή.

Η οικονομική κρίση που μαστίζει την Ελλάδα επηρέασε σημαντικά την δομή και την λειτουργία του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος φέρνοντας την τελευταία τριετία μια σειρά συγχωνεύσεων και εξαγορών. Στην Ελλάδα λοιπόν το 2014 λειτουργούν 4 τραπεζικοί πυλώνες οι λεγόμενες συστημικές (Alpha Bank, Εθνική, Πειραιώς, Eurobank) ως αποτέλεσμα των συγχωνεύσεων και εξαγορών που προαναφέραμε. Υπάρχουν και άλλες μικρότερες τράπεζες κυρίως συνεταιριστικές οι οποίες συμπληρώνουν το

τραπεζικό puzzle. Οι εξελίξεις δεν έφεραν μόνο αλλαγές στην δομή και την λειτουργία των τραπεζών, καθώς επηρέασαν σημαντικά και τα οικονομικά μεγέθη τους. Με την απελευθέρωση της αγοράς το ελληνικό τραπεζικό σύστημα άρχισε να προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αφού πρώτα ξεπέρασε τα πρώτα εμπόδια το ξεκίνησε να βαδίζει προς τη σταθερότητα. Οι ελληνικές τράπεζες μεγεθύνθηκαν, ανέπτυξαν νέες καινοτόμες υπηρεσίες, επεκτάθηκαν σε νέες αγορές, με κυρίαρχη αυτή των Βαλκανίων, όπου σήμερα ανταγωνίζονται επί ίσους όρους τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα από την υπόλοιπη Ευρώπη. Σήμερα στον Ελλαδικό χώρο ελληνικά και ξένα πιστωτικά ιδρύματα, συνεταιριστικές τράπεζες και ειδικοί πιστωτικοί οργανισμοί απασχολούν πάνω από 68.500 εργαζομένους και συναλλάσσονται με το κοινό μέσω 4000 υποκαταστημάτων.

Το μέλλον και προοπτική των τραπεζών είναι βασισμένο στις εξελίξεις του τραπεζικού χώρου ενώ αναπροσαρμόζεται συνεχώς στις διεθνές εξελίξεις του τραπεζικού συστήματος, στο συνεχώς μεταβαλλόμενο θεσμικό πλαίσιο της Ελλάδος, στη νέα τεχνολογική εξέλιξη καθώς και στις νέες αγορές.

Για να μπορέσουν οι τράπεζες να αντιμετωπίσουν τις όποιες εξελίξεις και τον επικείμενο ανταγωνισμό πρέπει να κάνουν ιδιαίτερη ανάλυση των νέων αγορών αλλά και να εφαρμόσουν σύγχρονες μεθόδους μάρκετινγκ και μάρκετινγκ. Ταυτόχρονα θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες, την περίοδο της ύφεσης και της οικονομικής δυσπραγίας που καθιστούν την επενδυτική δραστηριότητα από ελάχιστη έως σχεδόν ανύπαρκτη. Θα πρέπει επομένως να προσδιοριστεί ο ρόλος και το έργο των τραπεζών για να μπορέσει να ανταποκριθεί στις σύγχρονες απαιτήσεις. Ιδιαίτερο βάρος πρέπει να δοθεί στους παρακάτω τομείς:

- Στη μελέτη της συμπεριφοράς και του προφίλ του πελάτη των τραπεζών,
- Στη μελέτη του ανταγωνισμού στο χώρο των τραπεζών,
- Στη μελέτη της συνολικής διαφημιστικής προβολής των τραπεζών στα επόμενα χρόνια,
- Στην εφαρμογή ενός συστήματος στρατηγικού σχεδιασμού – προγραμματισμού,

- Στη καθιέρωση μόνιμης διαδικασίας έρευνας αγοράς μέσα στη τράπεζα,
- Στη μελέτη και προσδιορισμό της συνύπαρξης τραπεζικών και ασφαλιστικών εργασιών,
- Στη καθιέρωση συνεργασιών των τραπεζών με άλλες εταιρίες με σκοπό την από κοινού προώθηση ορισμένων εργασιών,
- Στη μελέτη και τον προσδιορισμό του νέου ρόλου του ανθρωπίνου δυναμικού (προσλήψεις, εκπαίδευση, κίνητρα κ.λπ.)

Συμπερασματικά, το τραπεζικό σύστημα καθώς και οι υπηρεσίες που προσφέρει αλλάζουν και προσαρμόζονται σύμφωνα με τα νέα οικονομικά δεδομένα και τις ανάγκες των πελατών έχοντας ως γνώμονα το τρίπτυχο της ανάπτυξης της οικονομίας, της ικανοποίησης των πελατών και φυσικά της αύξησης των κερδών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Α. Κιντής, Ε. Πουρναράκης (1993) «Αρχές οικονομικής ανάλυσης», Εκδόσεις Οικονομικό
- Β. Γαλάνης (2000) «Leasing, factoring, forfaiting, franchising, venture capital Η λειτουργία των σύγχρονων χρηματοοικονομικών θεσμών στη χώρα μας» Εκδόσεις Σταμούλης
- Γ. Καζάνη. (2012) «Πτυχιακή εργασία σπουδάστριας ΤΕΙ Κρήτης Τμήμα Χρηματοοικονομικής και Ασφαλιστικής Αγίου Νικολάου»
- Γ. Δερτιλής (2005) «Ιστορία του Ελληνικού Κράτους 1830-1920» Εκδόσεις Εστία
- Γ. Λαζαρίδης (2001) «Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης», Εκδόσεις ΖΥΓΟΣ Τεύχος Α.
- Γ. Θάνος, Π. Κιόχος, Γ. Παπανικολάου (2002) «Χρηματοδότηση των επιχειρήσεων» Σύγχρονη Εκδοτική,
- Ε. Πουρναράκης (2004) «Αρχές οικονομικής» Εκδόσεις Σοφία Α.Ε
- Ι. Αρμάγου (2005) «Το σύγχρονο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα» Διατριβή Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών
- Κ. Κωστής (2003) «Η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδας 1914-1940 » Ιστορικό αρχείο Εθνικής Τράπεζας

- Κ. Κωστής, Β.Τσοκόπουλος (1988), «Οι τράπεζες στην Ελλάδα 1898-1928»
,Ελληνική Ένωση Τραπεζών
- Κ. Κωστής (1986), «Οι τράπεζες και η κρίση 1929-1932», Ιστορικό αρχείο
Εμπορικής Τράπεζας
- Κ. Κοσμίδου (2006), «Μια Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Τραπεζικών
Ιδρυμάτων σήμερα», www.epistimonikomarketing.gr
- Κ. Μελάς (2009), «Εισαγωγή στην Τραπεζική και Διοικητική
Χρηματοοικονομική», Εκδόσεις Έξαντας
- Κ. Μελάς (2012), «Η ιστορία του Ελληνικού Τραπεζικού συστήματος- ο
υπηρέτης», www.scribd.com
- Π. Αγγελόπουλος (2005), «Τραπεζικό και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα»
,Εκδόσεις Σταμούλης
- Φ. Καραβίας , Π. Μονοκρούσος, Δ. Μαλλιαρόπουλος, Γ. Αναστασάτος , (2012),
«Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα, Μέτρα Ενίσχυσης της Ρευστότητας και
Χρηματοδότηση της Πραγματικής Οικονομίας», Τόμος VII, Τεύχος 1,
Eurobank Ergasias Research

ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- www.economia.gr
- www.nbg.gr
- www.winbank.gr
- www.alpha.gr
- www.epistimonikomarketing.gr
- www.bankofgreece.gr
- www.capital.gr
- www.euretirio.com
- www.hba.gr
- www.eurobank.gr
- www.moneyguru.gr
- www.scribd.com